Dziś 12 stronic.

WSCHÓD

Lwów
Stanisławów
Tarnopol

Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Nr. 28 Cena **20** groszy

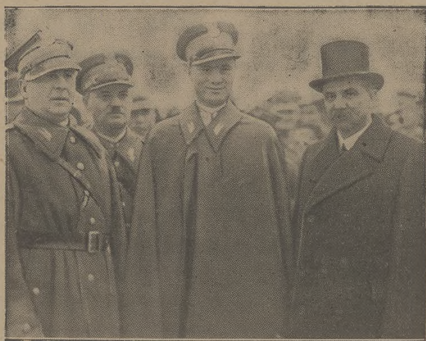
Dnia 30 października 1936

WYCHODZI 10, 20 i 30 KAŻDEGO MIESIĄCA

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
AGENCJA „WSCHÓD"
Lwów, pl. Akademicki 4. — Tel 210-86

ŻYCIE MIAST i WSI WOJEWÓDZTW POŁUDNIOWO-WSCHODNICH

Dwa pokolenia kawalerzystów.

Przed kilku dniami bohaterem Święta Kawalerii w Grudziądzu był prymus Szkoły Podchorążych, młody Zbigniew Belina-Prażmowski, syn b. dowódcy ułanów legionowych a obecnie wojewody lwowskiego. Podporucznika Zbigniewa Belinę-Prażmowskiego, który szablę oficerską otrzymał z rąk Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Prof. Dr. Ignacego Mościckiego, widzimy na powyższym zdjęciu w towarzystwie ojca, Władysława (z prawej strony) i generała Wieniawy-Długoszowskiego (z lewej)

Rektor Uniwersytetu, profesor dr. Jan Czekanowski.

W październiku b. r. ustąpił po trzech latach kadencji, dotychczasowy rektor Uniwersytetu lwowskiego prof. dr. Jan Czekanowski, który podczas inauguracji nowego roku akademickiego, wygłosił dłuższe przemówienie, zawierające sprawozdanie za rok ubiegły. Rektor prof. Czekanowski podał cały szereg szczegółów, dotyczących sytuacji Uniwersytetu lwowskiego i podkreślił, że sprawa uzupełnienia Wszechnicy lwowskiej młodymi siłami naukowymi uprawnia do największego optymizmu. W ubiegłym roku przybyło 21 nowych docentów.

Rektor stwierdził, że źródłem radości jest fakt i obietnica obsadzania dalszych wakujących katedr.

Rektor żądał podniesienia poziomu Uniwersytetu i dostosowania prac naukowych do postępu wiedzy i zagadnień obrony Państwa.

Biblioteka uniwersytecka powiększyła się o przeszło 10.000 tomów i przekroczyła liczbę 400.000 tomów.

Najważniejszym zdarzeniem roku ubiegłego — stwierdził rektor, był przyjazd do Lwowa Ministra oświaty prof. Świętosławskiego. **Dzięki temu przyjazdowi Ministerstwo oświaty załatwiło wiele zalegających spraw.**

Następnie p. rektor omówił akcję pomocy dla młodzieży i wyraził wielką wdzięczność wojewodzie lwowskiemu Belinie Prażmowskiemu za obronę Opieki Zdrowotnej.

Troska o młodzież była przedmiotem licznych zabiegów.

Oszczędzajmy!

Dla siebie i dla Państwa!

Żyjemy dziś wszyscy pod znakiem jak najszerzej pojętej oszczędności. Trudno wprost wyobrazić sobie bardziej **popularne i aktualne hasło powszechnego oszczędzania.**

Idea oszczędności wnika we wszystkie zakątki życia, wyciska swoje piętno na wszelkich niemal jego przejawach.

„Oszczędzajcie" — krzyczą wielkie transparenty świetlne na ulicach miast.

W oszczędności, stosowanej wszędzie i we wszystkiem, szukają rządy państw jeśli nie jedynego, to jednego z najskuteczniejszych lekarstw na gnębiącą cały świat chorobę kryzysu gospodarczego.

Jest jednak rzeczą niezmiernie ważną, aby wartość i sens oszczędzania znalazły **należyte zrozumienie** nie tylko w generacji starszej, lecz także w pierwszym rzędzie **w szeregach młodzieży.**

Oszczędność bowiem jest umiejętnością. Umiejętnością gospodarczego życia. Jak każdej więc umiejętności, trzeba się jej uczyć. Trzeba zawczasu wyrabiać w sobie zmysł oszczędności **drogą systematycznej w tym kierunku pracy nad sobą.** Trzeba ustawicznie pamiętać o tym, że prócz dnia dzisiejszego jest jeszcze jutro, a jutro będziemy potrzebowali tych wszystkich rzeczy, których potrzebujemy dzisiaj, wobec czego należy ich używać tak, aby wystarczyły **nie tylko na dziś, ale i na jutro.** Należy więc z jednej strony celowo zaspakajać swoje potrzeby, unikając marnotrawstwa, z drugiej zaś rozumnie je ograniczyć, wystrzegając się rozrzutności, przy czym idea oszczędności nie ogranicza się jedynie do oszczędzania pieniędzy. Potrzeba oszczędzania dotyczy wszystkiego, co natura i cywilizacja dały do rozporządzenia.

Oszczędzać należy zdrowie, gdyż ono jest podstawą życia. Oszczędzać należy czas, gdyż każda zmarnowana chwila jest już bezpowrotnie stracona. Oszczędzać należy wreszcie dobra materialne w postaci przedmiotów codziennego użytku, jak odzież, książki i t. p., gdyż to przedłuża czas ich użyteczności.

Bogactwo nie jest nieodzownym warunkiem szczęścia i powodzenia, dobrobyt jednakże — to bardzo ważny warunek racjonalnego życia. **Oszczędność stwarza nam podstawy do osiągnięcia dobrobytu państwa, które zyskuje wówczas na sile i znaczeniu w stosunku do sąsiadów.**

Oszczędność, właściwie pojęta, jest cnotą. W zastosowaniu do życia prywatnego jest cnotą o charakterze indywidualistycznym. W zastosowaniu do życia zbiorowego jest **cnotą o charakterze społecznym.** Zadaniem młodzieży uczącej się jest przygotowanie się do czynnego udziału w życiu publicznym. **Kto chce być w przyszłości dobrym obywatelem — a każdy tylko takim być powinien — ten winien kształcić w sobie cnoty obywatelskie, a więc także i cnotę rozumnej oszczędności już od najmłodszych lat, a wyjdzie to z pewnością na zdrowie i nam samym i naszemu państwu.**

◀▶

Delegacja powiatu tarnobrzeskiego

u Wojewody lwowskiego.

Wojewoda lwowski Belina Prażmowski przyjął delegację Wydziału powiatowego w Tarnobrzegu, która przedłożyła p. Wojewodzie szereg terenowych spraw społecznych i gospodarczych. Delegację tworzyli: starosta powiatowy mgr. Len, poseł Artur hr. Tarnowski, ks. Józef Pęcherek, proboszcz z Trześni, rolnik Franciszek Korga i Jan Drzewiński. Delegacja powiatu tarnobrzeskiego złożyła panu Wojewodzie specjalne podziękowanie na piśmie od ogółu ludności powiatu tarnobrzeskiego za udzielenie skutecznej i wydatnej pomocy w okresie powodzi, która powiatowi wyrządziła duże szkody.

P. wojewoda Belina Prażmowski w rozmowie z członkami delegacji omówił sprawy społeczne i gospodarcze oraz aktualne problemy powiatu tarnobrzeskiego, po czym Agencja Wschód dokonała zdjęcia fotograficznego, które powyżej reprodukujemy.

Generał Tokarzewski-Karaszewicz

w Stanisławowie.

Dowódca Korpusu lwowskiego generał Tokarzewski-Karaszewicz rewizytował w Stanisławowie p. wojewodę, generała Stefana Pasławskiego.

Wojewoda tarnopolski

z pomocą bezrobotnym.

Wojewoda tarnopolski dr. Alfred Biłyk złożył osobiście 500 złotych do dyspozycji Obywatelskiego Komitetu zimowej pomocy bezrobotnym na cele akcji zimowej.

Doniosłe rezolucje zjazdu T.S.L.

w sprawach Małopolski Wschodniej.

W Krakowie odbył się zjazd walny Towarzystwa Szkoły Ludowej, na którym rozpatrywane były sprawy, dotyczące terenu Małopolski Wschodniej. Dyrektor p. Piątkowski wygłosił dłuższy referat na temat stosunków wyznaniowych i narodościowych Małopolski Wschodniej i pracy społecznej na tym terenie.

Walny zjazd uchwalił rezolucje, dotyczące poszczególnych zagadnień ogólnopaństwowych i terenowych w stosunku do trzech województw południowo-wschodnich.

Agencja Wschód podaje dosłowny tekst rezolucyj:

Sprawa Obrony Państwa.

Walny Zjazd T. S. L. uznając, że na czoło naszego życia państwowego wysuwa się sprawa Obrony Państwa, która nas wszystkich musi zjednoczyć dookoła naszej Armii i jej Wodza, wyraża opinię, że zawsze, a specjalnie w tym roku, gdy wszyscy Polacy składają ofiarę na Fundusz Obrony Narodowej, praca kulturalno oświatowa T. S. L. winna być specjalnie prowadzona pod hasłem moralnej mobilizacji dusz naszego narodu dla obrony całości i mocarstwowego stanowiska naszej Rzeczypospolitej.

Społeczeństwo Polskie w Małopolsce Wschodniej.

Społeczeństwo polskie w Małopolsce Wschodniej, które jest dziedzicem i przedstawicielem polskiej pracy kulturalnej i cywilizacyjnej na tych Ziemiach, a zdecydowaną ofiarą krwi i mienia zapewniło przynależność tych Ziem do Państwa Polskiego — domaga się, decydującego głosu w organizowaniu tych Ziem pod względem politycznym, gospodarczym i kulturalnym, bo tylko wtedy może przyjąć odpowiedzialność za rozwój polskiej państwowości na tym terenie.

Zgodne współżycie obu narodowości.

Konieczność podniesienia aktywności elementu polskiego

W uwzględnieniu szczególnych stosunków wyznaniowych i narodowościowych Małopolski Wschodniej i nie spotykanego w innych województwach naszego Państwa zmieszania od wieków obu wyznań i narodowości, Walny Zjazd stwierdza, że zgodne współżycie obu narodowości, mające za sobą wielo wiekową tradycję, musi być dla dobra Państwa zachowane i rozwijane. Tym nie mniej uważając, że na Polakach, zamieszkujących te Ziemie, przede wszystkim ciąży obowiązek Obrony Państwa, Walny Zjazd stwierdza konieczność podniesienia aktywności elementu polskiego, zaprzestania wszelkich wewnętrznych sporów i stworzenia jednolitego, zwartego frontu polskiego, by przez to doprowadzić do harmonijnego współdziałania wszystkich organizacyj polskich, działających na terenie. W szczególności jest rzeczą bardzo pilną zahamowanie dalszej utraty rzymsko katolików (kradzieże dusz) i odebrania zabranych. Dla spełnienia tego zadania jest rzeczą konieczną utworzenie przy pomocy Państwa znaczniejszej ilości parafij rzymsko katolickich w diecezjach lwowskiej i przemyskiej oraz wzmożenie opieki duszpasterskiej i kulturalnej nawet nad drobnymi skupieniami polskimi.

Sprawa parcelacji w Małopolsce Wschodniej.

Wobec faktu, że z zapasu ziemi polskiej, oddanego w wykonaniu ustawy o reformie rolnej do parcelacji w Małopolsce Wschodniej, przeważna część przeszła w ręce ukraińskie drogą kupna przy parcelacji a w znaczniejszej mierze drogą odkupu od nabywców Polaków, Walny Zjazd, mając przede wszystkim na uwadze, fakt, że parcelacji ulegają majątki, będące od wieków w polskim posiadaniu, zwraca się z gorącym apelem do Rządu, by ziemia z rąk polskich przechodziła tylko w ręce polskie celem stworzenia silnego gospodarczego stanu chłopskiego, a do społeczeństwa polskiego z żądaniem wytworzenia opinii, potępiającej tych, którzy oddawaniem ziemi w ręce nie polskie, przyczyniają się do kurczenia polskiego stanu posiadania na tym terenie.

Wzmocnienie stanu rzemieślniczego i drobnego handlu.

Równie doniosłą, jak praca na wsi, jest sprawa wzmocnienia żywiołu polskiego w miastach i miasteczkach przez podniesienie stanu rzemieślniczego i polskiego drobnego handlu oraz skierowanie Polaków ze wsi do zajęcia się tymi zawodami. Społeczeństwo polskie winno zagadnienie to otoczyć specjalną opieką.

Walka z niebezpieczeństwem agitacji wywrotowej.

Walny Zjazd T. S. L. zwraca uwagę delegatów kół całego społeczeństwa polskiego na wielkie niebezpieczeństwo, wynikające z rozwijanych **u nas agitacyj żywiołów wywrotowych we wszystkich warstwach naszego narodu, a specjalnie wśród młodzieży.**

Całość Państwa i zdrowy rozwój narodu wymagają zdecydowanego przeciwstawienia się temu zjawisku przez żywą i intensywną pracę wychowawczą i oświatową, która powinna spowodować bardziej krytyczne stanowisko szerokich mas w stosunku do haseł obcych i pełną świadomość, że ich szerzenie rozbija naszą wewnętrzną spoistość narodową, a w **następstwie zagraża naszej politycznej samodzielności.** Usilna propaganda żywego i ofiarnego udziału całego społeczeństwa w akcji pomocy zimowej i objęcie pracą kulturalno oświatową wszystkich obywateli Państwa, pozbawionych pracy, winne stać się jednym z wyrazów naszej czynnej w tej dziedzinie postawy.

Rola cukrownictwa

w gospodarstwie Ziem południowo-wschodnich.

Jak pracuje „Chodorów S. A."

Największy przemysł cukrowniczy na terenie Małopolski Wschodniej reprezentuje „Chodorów", Spółka akcyjna, założona w roku 1912 dla **wyzyskania tak dobrego rejonu plantacyjnego buraków cukrowych, jakie stanowią gleby Małopolski wschodniej.** Pomysł stworzenia placówki przemysłowej o takim programie zasięgu gospodarczym zrealizowano z trudem, pokonując opór zorganizowanego cukrownictwa austriackiego i niechęć ówczesnych rządów. **W r. 1913 cukrownia w Chodorowie rozpoczęła pierwszą kampanię rafinady,** uzyskując 363.409 q buraków, po czym została unieruchomiona i zniszczona podczas wojny światowej, tak, że ponowną swoją działalność po przezwyciężeniu wielkich trudności technicznych i finansowych wznowiła produkcję w roku 1920 zapoczątkowaniem 7.209 q cukru białego. W ciągu kilku lat wytwórczość rafinady dochodzi do 2.001.335 q, po czym cukrownia redukuje swoją produkcję do minimum, aby w r. 1935-36 równolegle z rozwojem konjunktury uzyskać z przerobu buraków 103.356 q rafinady.

Wraz z rozwojem produkcji, **wzrasta sprawność techniczna cukrowni i rafinerii, powstaje nowy dział produkcji wysłodków suszonych na eksport, częściowo elektryfikuje się urządzenie fabryk i wprowadza opalanie kotłów gazem ziemnym z Zagłębia daszawskiego w miejsce dotychczasowego opalania węglem.** Odpowiednio do rosnących potrzeb zakładów przemysłowych **rośnie ilość własnych domów mieszkalnych. Dzięki staraniom i zabiegom naczelnego dyrektora inż. Adama Korwin-Piotrowskiego** powstaje stadion sportowy, park, kasyno urzędnicze, kasyno robotnicze, Koło L. O. P. P., wyposażone całkowicie w sprzęt lotniczy i obrony przeciw gazowej, oraz straż pożarna. Założono biblioteki, czytelnie, prowadząc po za wszelkimi drużynami sportowymi żywą działalność społeczną, co w **całości złożyło się na estetyczny i celowo zorganizowany i utrzymywany zakład przemysłowy, dostosowany do produkcji na wysokim poziomie technicznym.**

Dążąc do finansowego ugruntowania przedsiębiorstwa i wzmożenia jego rentowności, Zarząd Spółki Akcyjnej „Chodorów" stworzył w szybkim tempie własny kapitał obrotowy, realizując konsekwentnie od 1918 do 1924 roku w drodze siedmiu emisyj akcyj od pierwotnego kapitału akcyjnego 5 milionów koron do koron 7,500.000, ustalając kapitał akcyjny Spółki w ósmej emisji na zł. 9,375.000. Dało to wprawdzie Spółce odpowiedni kapitał obrotowy, lecz równocześnie **nałożyło na przedsiębiorstwo obowiązek oprocentowania zaciągniętego u akcjonariuszów długu. Obowiązek ten Spółka solidarnie wykonała, począwszy od 1926 r. w przeciętności procentowej 17 proc. do roku 1933-34.**

Dla zapewnienia sobie racjonalnej plantacji, drogą wymiany za akcje, Spółka Akcyjna „Chodorów" nabywa na własność 10 okolicznych folwarków, które rozparcelowuje na mniejsze gospodarstwa rolne i **osadza kolonistów z pod Przeworska na nadzwyczaj dogodnych warunkach, znających się na uprawie buraków cukrowych.**

Dla gospodarstwa Małopolski Wschodniej, a w szczególności dla podniesienia kultury i rentowności rolnictwa, rola cukrownictwa jest wielkiej doniosłości. Świadczy o tym fakt, że mimo depresji cukru, ceny buraków uległy stosunkowo nieznacznie redukcji i stanowią, wbrew dekonjunkturze rolniczej, źródło poważnych zysków rolnictwa.

Zmiana na stanowisku komisarza

Ubezpieczalni Społecznej we Lwowie.

We Lwowie odbyło się wprowadzenie w urzędowanie nowopowołanego komisarza Ubezpieczalni Społecznej we Lwowie, inż. Władysława Matzke, przy równoczesnym pożegnaniu ustępującego komisarza mgr. Mariana Siłkowskiego, kier. Sam. Ref. Prez. w Min. Op. Społ. Wprowadzenia dokonał dyrektor Departamentu ubezpieczeń dr. Tadeusz Dyboski, jako delegat Ministra opieki społecznej, przy współudziale dyrektora Biura Personalnego, Stanisława Trelli, w obecności zaproszonego na tę uroczystość prezydenta dr. Ostrowskiego, dr. Typrowicza i członków Dyrekcji z dyrektorem Stefanem Świderskim na czele.

Dyrektor dr. Dyboski podkreślił, że zmiana na stanowisku komisarza Ubezpieczalni lwowskiej, jak i w szeregu innych większych Ubezpieczalni następuje pod kątem silniejszego związania Ubezpieczalni społecznej z miejscowymi czynnikami społecznymi i w serdecznych słowach podziękował ustępującemu komisarzowi za jego bardzo owocną i dodatnią pracę w Ubezpieczalni Społecznej we Lwowie, oraz w ciepłych słowach powitał nowego komisarza inż. Matzke. Następnie dyrektor dr. Dyboski podziękował prezydentowi miasta za jego wielce życzliwe ustosunkowywanie się do instytucji i głębokie zrozumienie jej zadań.

Po dalszych przemówieniach b. komisarza mgr. Siłkowskiego, prezydenta dr. Ostrowskiego, nowomianowanego komisarza inż. Matzke oraz dyrektora Ubezpieczalni Społecznej Świderskiego — uroczystość zakończono przedstawieniem nowemu komisarzowi kierowników Wydziałów Ubezpieczalni Społecznej.

Województwo lwowskie z pomocą zimową dla bezrobotnych.

Gorący apel Wojewody Beliny Prażmowskiego.

Wojewoda lwowski Belina Prażmowski zwołał do sali posiedzeń Urzędu Wojewódzkiego wielkie zebranie obywatelskie, celem powołania Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym. **Na apel p. Wojewody przybyło przeszło 200 osób, reprezentujących wszystkie sfery m. Lwowa i terenu województwa lwowskiego.**

Między innymi przybyli przedstawiciele duchowieństwa, wojska, posłowie i senatorowie, rektorzy wyższych uczelni, szefowie władz i instytucyj, reprezentanci organizacyj gospodarczych i społecznych, działacze, przedstawiciele związków zawodowych, grono pań, pracujących na polu społecznym, przedstawiciele prasy.

Z powiatów przybyli wszyscy przewodniczący Wydziałów powiatowych, zespół starostów województwa lwowskiego. Przybyli również prezydenci i burmistrze miast z województwa lwowskiego. Sala obrad wypełniła się po brzegi przedstawicielami wszystkich sfer i narodowości. **Wszyscy stawili się na apel Rządu dla zorganizowania szerokiej pomocy zimowej dla bezrobotnych.**

P. wojewoda Belina Prażmowski powołał do prezydium zebrania: J. E. ks. biskupa Baziaka, ks. kanonika Galanta, zastępcę dowódcy Korpusu pułkownika Fiałkowskiego, prezesa dr. Paparę, posła dr. Witwickiego, senatora Leona Kozłowskiego, posła Ostafina i prezesa dr. Szarskiego.

Przemówienie p. Wojewody.

Wojewoda Belina Prażmowski oświadczył:

Otwierając zebranie obywatelskie, zwołane dla powołania Wojewódzkiego Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym, dziękuję Państwu za tak liczne przybycie, w szczególności witam gorąco przedstawicieli duchowieństwa, nauki i członków Sejmu i Senatu, którzy zaszczycając swoją obecnością zebranie zaznaczyli, że sprawa, dla której zebraliśmy się tutaj, nie jest codziennym zwyczajnym wydarzeniem, ale jest n a s z ą p o w a ż n ą t r o s k ą, p ł y n ą c ą z m i ł o ś c i b l i ź n i e g o i z p o c z u c i a o d p o w i e d z i a l n o ś c i z a l o s d z i e s i ą t e k t y s i ę c y rodzin, wielkiej ilości dzieci i młodzieży, którym bieda i niedostatek lada dzień bezlitośnie zajrzą w oczy.

Komitet Wojewódzki, jaki dzisiaj powołamy do życia, ma być odpowiednikiem na terenie województwa lwowskiego tej akcji, jaką dla całego Państwa rozwinął Ogólno-Polski Komitet Pomocy Zimowej Bezrobotnym pod protektoratem Pana Prezydenta R. P. oraz Naczelnego Wodza. Społeczeństwo nasze wypróbowane jest w uczuciach solidarności społecznej i w poczuciu odpowiedzialności. W chwilach trudnych staje ono karnie do szeregu, na co mamy już liczne dowody z niedalekiej przeszłości, jestem więc pewien, że województwo lwowskie nie powstydzi się rezultatów swej pracy w tej ogólno polskiej akcji.

Mamy pośpieszyć z pomocą wszystkim tym, którzy jej nieodzownie potrzebują, nie tylko bezrobotnym w dużych miastach, ale także tym biedakom, rozrzuconym po naszych miasteczkach i osiedlach, po wsiach i gromadach, którym głód zagląda do chaty.

Jesteśmy niewątpliwie na przełomie naszych trudności gospodarczych. Rok bieżący przyniósł poprawę widoczną na wielu odcinkach życia gospodarczego, stan zatrudnienia w okresie letnim był najwyższym, jaki osiągaliśmy w ostatnich kilku latach.

Również i kredyty, jakie województwo nasze otrzymało w bieżącym roku na zatrudnienie bezrobotnych, są w porównaniu z latami ubiegłymi znacznie większe. Za pośrednictwem organów Funduszu Pracy wydatkowaliśmy w bieżącym roku 5.325.000.— zł. w gotówce, oraz ponad 1.000.000 zł. w kredycie materiałowym. Od kwietnia po dzień dzisiejszy zatrudniamy na robotach publicznych ponad 10.000 robotników w ośrodkach miejskich, a prawie drugie tyle ludności wiejskiej i małych miasteczek było zatrudnionych przy robotach drogowych, wodnych i melioracyjnych na terenie województwa.

Ten wysoki stan zatrudnienia kończy się jednak, jeszcze parę tygodni a zimno i mróz wezmą górę nad człowiekiem. Okres pracy zamknie się na cały szereg miesięcy. Struktura naszego społeczeństwa ma wysoki odsetek robotników sezonowych, którzy jednak w ciągu lata nie zarabiają tyle, aby móc spokojnie czekać następnej wiosny. Również bezrobotni, pozbawieni swych normalnych warsztatów pracy i zatrudnieni na robotach publicznych, mają zarobki wystarczające na przeżycie okresu letniego.

Nie możemy również zapominać o tem, że mimo naszych wysiłków w lecie, by dać zarobek jak największej ilości ludzi, wielu nie znalazło pracy lub pracowało dorywczo z trudem utrzymując się przy życiu. Rząd, który w walce z bezrobociem poświęca wiele uwagi, koncentrując swoje wysiłki głównie na zorganizowaniu zatrudnienia, przyjdzie bezrobotnym z pomocą również i w zimie. Środki jednak finansowe, jakimi Rząd na ten cel dysponuje, są za małe, ażeby pomoc ta mogła objąć wszystkich i to w dostatecznej mierze.

Z tego powodu odwołuję się dziś do ogółu obywateli, wzywam ich do solidarności, do okazania miłości, do zespolenia się w tym może już ostatnim wysiłku, ażeby wspólnymi siłami przetrwać i nie dopuścić do rozpaczy i zwątpienia w szeregach ludzi, u których nędza jest gościem codziennym.

Obowiązkiem naszym jest podtrzymać tych ludzi, okazać im, że nie są oni poza nawiasem społeczeństwa, że los ich interesuje nas, że nie dopuścimy do tego, ażeby załamani duchowo, stali się ślepym narzędziem w rękach agitatorów i wrogów naszego Państwa i naszego porządku społecznego.

Wysiłek więc nasz, Rządu i społeczeństwa, musi być tak wielki, jak wielkie są potrzeby. Nie ma trudności, których nie można by przezwyciężyć, gdy wiara w lepsze jutro, szlachetność i uczciwość myśli towarzyszą poczynaniom człowieka. Mam głębokie przekonanie, że ożywia ona nas wszystkich i że na wiosnę, gdy zbierzemy się tutaj, by zdać sprawę z tego, cośmy zrobili — będziemy mogli śmiało powiedzieć:

Spełniliśmy uczciwie i sumiennie nasze zadanie, gdyż było ono nakazem serca i rozumu.

Po tym przemówieniu Wojewoda oddał przewodnictwo zebrania prezesowi dr. Paparze, który w dalszym ciągu prowadził obrady.

Prezes dr. Papara zobrazował szczegółowo potrzeby bezrobotnych i plan organizacyjny akcji pomocy, oraz podniósł, że na terenie Ziem południowo-wschodnich znajduje się 120.000 osób, które będą musiały korzystać z pomocy społeczeństwa. Dla tej dużej sumy bezwzględnie potrzebujących pomocy potrzeba 40 tysięcy ton żyta i 100 tys. ton ziemniaków.

Wreszcie prezes dr. Papara zawiadomił, że aparat organizacyjny F. O. N. na terenie Ziem południowo-wschodnich staje do dyspozycji technicznej Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym.

Zebrani uchwalili powołać do akcji: Sekcję organizacyjno-propagandową z mjr. Żuławskim na czele, Sekcję zbiórki pieniężnej z dyr. Błahą, Sekcję materiałową i rozdzielczą z prezesem Myszkowskim.

Prezesem wykonawczego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym wybrano prezesa dr. Paparę, zastępcą prezesa Komitetu wykonawczego wicewojewodę lwowskiego p. Tadeusza Chmielowskiego. Sekcje zorganizowały się i przystąpiły do pracy.

Naczelny postulat narodowy: Oszczędzanie.

Co 14-ty obywatel oszczędza w P. K. O.

Gromadzenie kapitałów postępuje różnymi drogami. Najważniejsza jednak z nich — to **oszczędzanie.** Przyzwyczajenie społeczeństwa **do oszczędzania** uważane jest wszędzie — bez różnicy ustroju politycznego czy gospodarczego — **za najwyższe zadanie o charakterze narodowym.**

W Anglii król Edward VIII wkrótce po wstąpieniu na tron objął protektorat nad akcją **oszczędnictwa narodowego.** W Stanach Zjednoczonych rok rocznie obchodzi się nie dzień oszczędności, a **tydzień oszczędności narodowej,** z udziałem władz, szkół i organizacyj społecznych. Prawie we wszystkich krajach zakłada się Szkolne Kasy Oszczędności w myśl mądrej zasady, że tam, gdzie **dziecko oszczędza,** oszczędzaniem interesuje się **cała rodzina.**

W krzewieniu idei oszczędności **społeczeństwo polskie** stara się nadążyć za innymi krajami. Już dziś **ciułacz polski** zakorzenił się we wszystkich sferach naszego społeczeństwa. Fakt ten przypisać należy w przeważnej mierze **pionierskiej pracy P. K. O.** na polu krzewienia idei oszczędności. **Co 14-ty obywatel posiada obecnie książeczkę oszczędnościową P. K. O.,** nie mówiąc już o innych instytucjach oszczędnościowych. Przy P. K. O. założono przeszło 8.000 S. K. O. skupiających około **600.000 młodych ciułaczy.**

2.200.000 książeczek oszczędnościowych, 72.000 kont czekowych, około 850 milionów zł. wkładów, 27 i pół miliarda zł. obrotów czekowych, w czym 21 miliardów zł. obrotów bezgotówkowych, 119.000 polis na ogólną sumę ubezpieczenia 179 milionów zł., 190.000 wpłat i wypłat dziennie — oto **rezultat zaufania, jakim się cieszy PKO. wśród szerokich warstw społeczeństwa — rezultat sprężystej i najbardziej nowoczesnej organizacji, łatwości i różnorodności form oszczędzania.**

Będąc dysponentem tak olbrzymich kapitałów, **P. K. O. stało się równocześnie najpoważniejszym źródłem kredytu długoterminowego.** Drogą skupu obligacyj i listów zastawnych B. G. K., P. K. O. umożliwia kredyt dla przemysłu, handlu i rzemiosł, dla komunalnych kas oszczędności i spółdzielni kredytowych. Drogą skupu obligacyj i listów zastawnych P. B. R. rozszerza się możliwość kredytowania rolnictwa. Przez skup listów zastawnych towarzystw kredytowych ziemskich i miejskich P. K. O. rozszerza działalność kredytową instytucyj kredytu hipotecznego na terenie miast i wsi.

Kredyty, udzielane tą drogą życiu gospodarczemu, wynoszą około 550 milionów zł., nie mówiąc już o kredytach, udzielanych przez P. K. O. bezpośrednio życiu gospodarczemu w formie pożyczek wekslowych, pożyczek pod zastaw papierów wartościowych i t. p.

TOWARZYSTWO ROZWOJU ZIEM WSCHODNICH W PRZEMYŚLU.

W Przemyślu odbył się zjazd delegatów Tow. Rozwoju Ziem Wschodnich Okręgu przemyskiego pod przewodnictwem em. ppłk. Nosowicza. Omawiano szczegóły akcji organizacyjnej, kulturalnej i gospodarczej na Kresach. Zjazd wybrał nowych członków Zarządu: ks. dziekan Miodoński — prezes, ppłk. dypl. Srokowski — wiceprezes, ppłk. dypl. Keller — sekretarz. Nowy zarząd przystąpił do pracy.

Lwowski Lokalny Teatr Wyobraźni.

Mgr. WIKTOR BUDZYŃSKI
kierownik Wydziału literackiego lwowskiej Rozgłośni Polskiego Radia.

We Lwowie powstał lokalny Teatr Wyobraźni, służący wyłącznie twórczości Lwowa. Rozgłośnia Lwowska nadaje w ramach tego teatru utwory słuchowiskowe autorów lwowskich, w zasięgu lokalnym, stwarzając w ten sposób, jak gdyby laboratorium, teatr doświadczalny, który wielu utworom utoruje drogę na antenę ogólnopolską.

W repertuarze teatru znajdują się m. i. następujące słuchowiska: „Bosman Kleń", Stefana Grabińskiego, „Bohaterowie" Zbigniewa Pappa, „Komedja z pomyłek" Sienkiewicza, opracowana przez Idę Wieniewską, „Sprawa Larsena" Jerzego Tepy, „Żółta febra" Wróblewskiej-Ustupskiej, utwory słuchowiskowe Andrzeja Rybickiego i wiele innych.

Kierownictwo Lwowskiego Teatru Wyobraźni, spoczywające w ręku mgr. Wiktora Budzyńskiego, nawiązało kontakt z wszystkimi literatami lwowskimi i z lwowskim światem aktorskim. Audycje tego teatru nadawane będą stale w każdą pierwszą środę miesiąca.

Z powiatu kopyczynieckiego.

W Kopyczyńcach i Husiatynie zatrzymał się przez dwa dni „Pociąg Wystawa" zwiedzany tłumnie przez miejscową i okoliczną ludność i dziatwę szkolną. Ogółem zwiedziło ten pociąg około 5000 osób.

W Chorostkowie został otwarty drugi z rzędu powiatowy ośrodek zdrowia — staraniem Wydziału powiatowego i Urzędu wojewódzkiego. Ośrodek ten składa się ze stacji opieki nad dzieckiem i przychodni przeciw jagliczej oraz kuchni mlecznej, zaopatrującej biedną ludność w mleko dla dzieci i czynny jest przez 4 dni w tygodniu. Kierownictwo ośrodka sprawuje lekarz, mając do pomocy kwalifikowaną higienistkę. W listopadzie zostanie uruchomiony trzeci ośrodek w Probużnie.

W Chorostkowie nastąpi w listopadzie otwarcie łaźni miejskiej (pierwszej w powiecie) zbudowanej staraniem Zarządu miasta przy pomocy materialnej Urzędu wojewódzkiego. Łaźnia posiada 4 ubikacje t. j. rozbieralnię, łaźnię z 6 natryskami, parnię i kotłownię.

TYLKO W GOTÓWCE SPŁATA ZALEGŁOŚCI PODATKOWYCH.

Ordynacja podatkowa przewiduje częściowe umorzenie zaległości podatkowych pod warunkiem zapłacenia pozostałej części zaległości jednorazowo lub w ratach. Ministerstwo skarbu wyjaśniło, że spłata nie umorzonej części zaległości może być dokonana tylko w gotówce a nie w papierach wartościowych i nie w świadczeniach w naturze. Tylko w wyjątkowych wypadkach może być przyznane prawo po za gotówkowej regulacji nie umorzonej części zaległości.

Towarzystwo Szkoły Ludowej na Ziemiach południowo-wschodnich

prowadzi wielką akcję oświatową, społeczną i gospodarczą.

„Wschód" otrzymał sprawozdanie z działalności Towarzystwa Szkoły Ludowej w roku 1935. Jest to broszura, zawierająca 212 stron druku. Wydana na dobrym papierze, ozdobiona licznymi fotografiami. Ciekawe są cyfry tego sprawozdania, dlatego podamy szereg dat. T. S. L. może się poszczycić oczywistym sukcesem.

*

Nie ma roku, w którym akcja biblioteczna TSL. nie mogłaby się pochwalić postępem. W r. 1935 zorganizowano ostatecznie **Biblioteki Powiatowe TSL. na terenie całej Małopolski.** Praca nad stworzeniem Bibliotek Powiatowych TSL. została rozpoczęta w r. 1934. Dziś Towarzystwo posiada Biblioteki Powiatowe we wszystkich miastach powiatowych Małopolski. **W dniu 1-go stycznia 1936 roku — Biblioteki Powiatowe posiadały 85.396 tomów, to jest przeciętnie po 1.400 tomów każda.** Jest to stan osiągnięty w ciągu mniej więcej półtora roku. Sam Zarząd Główny dostarczył do nich 43.843 tomów. W ciągu 1935 roku Biblioteki Powiatowe zdołały obsłużyć 1.332 miejscowości, wysyłając do nich 2.412 biblioteczek ruchomych z liczbą 86.061 tomów.

Drugim ważnym faktem w tej dziedzinie jest uchwalenie przez Walny Zjazd Delegatów TSL. w Krakowie **zasadniczej reorganizacji wszystkich stałych Bibliotek TSL.** Reorganizacja ta wywrze zasadniczy wpływ na dalszy rozwój akcji bibliotecznej TSL.

Dalszy fakt, to **poważne zwiększenie się liczby miejscowości, obsłużonych przez akcję biblioteczną TSL. W roku 1935 liczba ta wzrosła z 2.168 do 2.572, to jest o około 20 proc.**

Fakt ten nabiera szczególnej wymowy, jeżeli zestawimy go z niektórymi liczbami z przeszłości TSL. Jeżeli poszukamy liczb z lat największego rozkwitu działalności TSL. przed wojną, to pokaże się, że w latach 1912 i 1913 stan posiadania bibliotecznego TSL. był następujący:

	1912 r.	1913 r.
bibliotek wszelkich typów: . . - .	2.142	2.380
książek w bibliotekach	367.180 tomów	409.622 tomów

Po wojnie, po okresie zniszczenia, nastąpił okres szybkiej odbudowy dorobku TSL. Statystyki TSL. wykazują następujące liczby:

	1929 r.	1930 r.	1932 r.	1934 r.	1935 r.
bibliotek wszelkich typów:	2.059	2.058	2.030	2.168	2.578
tomów :	408.873	420.506	497.839	545.648	598.157

Jak widzimy, stosunkowo dawno, bo **już w 1929 roku została przekroczona największa w czasach przedwojennych liczba tomów w księgozbiorach bibliotecznych TSL.** Natomiast liczba bibliotek wciąż pozostawała mniejszą. Od r. 1929 jak gdyby liczba ta ustabilizowała się na dobre. Poszczególne biblioteki TSL. zwłaszcza po miastach rosły i zwiększały swoje księgozbiory, natomiast sieć bibliotek wiejskich nie była w stanie rozwinąć się po za pewną granicę.

Dopiero w roku 1935 udało się przekroczyć tę granicę i przewyższyć przedwojenne wyniki TSL. Stało się to dzięki stworzeniu bibliotek powiatowych i ich planowej działalności.

Równolegle ze wzrostem ilości bibliotek i książek w nich zawartych, **zwiększa się liczba czytelników i wypożyczeń.** Liczba czytelników, objętych statystykami TSL., wyniosła w 1935 roku 47.951, a liczba wypożyczeń 1.143.030.

Rozrasta się także sieć organizacyjna TSL., zwłaszcza na wsi, gdzie Towarzystwo odgrywa coraz większą rolę w pracy oświatowej. Liczba Kół wzrosła w dalszym ciągu z 446 do 457, liczba Czytelń z 1.128 do 1.401. Miarą pracy w Kołach i Czytelniach TSL. są liczby odczytów i pogadanek (11.876), obchodów narodowych (3.376), przedstawień (2.331), zabaw i festynów (2.116), wycieczek (123), wieców oświatowych (95), kursów (205).

*

Naprawdę imponujące rezultaty osiągnęło Towarzystwo w działalności opieki nad polskim dzieckiem w Małopolsce wschodniej. Półkolonie letnie dla dzieci wiejskich odpowiedziały bardzo istotnej potrzebie chwili, gdyż rozwój akcji TSL. okazał się rekordowym.

Gdy w 1933 r. organizowało TSL. pierwsze półkolonie, utworzyło ich zaledwie **10 dla 498 dzieci.** Była to wtedy samotna inicjatywa Koła Pań TSL. we Lwowie. Dzięki dodatnim wynikom tej inicjatywy już w 1934 r. liczba półkolonij wzrosła do 97, a liczba dzieci na nich do 3.514. W roku sprawozdawczym jesteśmy świadkami dalszego postępu. **Liczba półkolonij doszła do 305, a liczba dzieci do 12.668.** Możemy już dziś stwierdzić, że w r. 1936 liczby te wzrosły w dalszym ciągu, podwajając się.

Koszt półkolonij letnich TSL. wyniósł w 1935 r. 56.433 zł.

Jeżeli uświadomimy sobie, że ten wielki sukces TSL. (czy to w dziedzinie bibliotecznej, czy półkolonij letnich) został osiągnięty w bardzo trudnych czasach, w czasach, gdy dochody TSL. spadły bardzo silnie, to musimy stwierdzić, że **osiągnięte rezultaty bardzo dobrze świadczą o żywotności Towarzystwa i o jego przyszłości.**

Trzeba by tu jeszcze wspomnieć o **48 przedszkodach TSL. dla 2.098 dzieci, o 11 szkołach powszechnych i 14 szkołach średnich ogólnokształcących i zawodowych, oraz o 11 bursach, które Towarzystwo prowadzi od szeregu lat.**

*

Sprawozdanie Zarządu Głównego TSL. obrazuje **po raz pierwszy wielkość majątku Towarzystwa. Szczegółowe wykazy dowodzą, że majątek Towarzystwa jest wielomilionowym majątkiem. Majątek ten, obejmuje 907 nieruchomości, w tym 636 budynków, służących częściowo jako Domy Ludowe (351), częściowo jako budynki szkolne (158), częściowo i jako Domy Ludowe i jako budynki szkolne (76), częściowo jako bursy i domy o różnym przeznaczeniu (51).**

Majątek, dzięki ofiarności społecznej, nieustannie wzrasta.

Odbyty walny zjazd Delegatów TSL. miał sposobność zastanowić się poważnie nie tylko nad tymi osiągniętymi rezultatami, ale i nad tym, **czym Towarzystwo powinno się zająć w najbliższej przyszłości.** Nie ulega wątpliwości, że **dalsza praca TSL. powinna pójść w kierunku pogłębienia pracy bibliotecznej, rozszerzenia akcji półkolonij i pogłębienia pracy oświatowej w Czytelniach. Jednakże obecna sytuacja gospodarcza Polski dyktuje nam nowe zagadnienia, zagadnienia gospodarcze, które powinny stać się treścią naszej pracy oświatowej.**

Z działalności Komunalnej Kasy Oszczędności

powiatu brzeżańskiego w Brzeżanach.

Jedną z większych instytucyj oszczędnościowych na terenie województwa tarnopolskiego jest **Komunalna Kasa Oszczędności powiatu brzeżańskiego,** założona w r. 1910, istniejąca więc 26 lat. Ten okres czasu pozwala jej z dumą spoglądać **na wielce owocną i pożyteczną działalność w poszczególnych dziedzinach życia gospodarczego miasta i okolicy,** a zwłaszcza w ostatnich czasach. O ile chodzi o teren pracy Kasy, to jest on uzależniony od najsilniej reprezentowanej tu gałęzi produkcji t. j. rolnictwa, miejscowego kupiectwa, słabo rozwiniętego przemysłu o charakterze przeważnie rolniczym oraz rzemiosła. Sytuacja gospodarcza, wyrażająca się w r. 1935 w ogólnym spadku rentowności, zmuszała instytucję tę do poczynań, skierowanych ku uzgodnieniu interesów Kasy z trudnym nad wyraz położeniem klienteli, tym bardziej, że na kresach wschodnich prawie wyłącznie rolniczych, zniszczonych pożogą wojenną przez szereg długich lat, rozwój kapitalizacji w instytucjach oszczędnościowych zdany jest wyłącznie na większe skupienia t. j. miasta powiatowe i miasteczka.

Słuszna, szlachetna i wysoce patriotyczna racja oszczędzania na terenie powiatu brzeżańskiego zwycięża. Wymownym wyrazem są liczne budowle domków a nawet domów czynszowych.

Gmach Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu brzeżańskiego w Brzeżanach

Wprawdzie wzrost wkładów oszczędnościowych nie stoi w odpowiednim stosunku do ruchu budowlanego, opartego na groszach oszczędzanych, jednakowoż daje dużą satysfakcję, że **propaganda oszczędności, szerzona przez K. K. O. w Brzeżanach, znalazła tutaj swój urealniony wyraz.**

Stałość polskiej waluty, oparta na podstawowym podkładzie złota, z resztą przewyższającym znacznie normy procentowe, **daje pełną gwarancję dla stałości wkładów oszczędnościowych w walucie krajowej.**

W roku sprawozdawczym, tak, jak w roku poprzednim, **skierowała Komunalna Kasa Oszczędności powiatu brzeżańskiego cały swój wysiłek w kierunku uporządkowania zadłużenia rolniczego oraz upłynnienia zamrożonych kapitałów z tytułu udzielonych kredytów innym gałęziom produkcji, co jej się w znacznym stopniu udało, po mimo dziwnej psychozy, szczególnie u rolników, nie wywiązywania się ze swoich zobowiązań z tytułu pobranych kredytów, z którą to psychozą trzeba walczyć ustawicznie.**

Wyrazem starań i usiłowań Zarządu Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu brzeżańskiego są cyfry zamknięć rachunkowych za r. 1935. Ogólny obrót kasowy wynosił w roku sprawozdawczym we wszystkich działach Kasy zł. 20,054.753 gr. 72. Fundusz zasobowy Kasy wynosi 169.740.58 zł.; fundusz emerytalny 130.601.04 zł. Stan wkładek oszczędnościowych z dniem 31 grudnia 1935 wynosił 903.330.91 zł. Zysk za 1935 r. przedstawia się w cyfrze 188.408.03 zł.

Biura Kasy mają pomieszczenie we własnym gmachu. Przewodniczącym Rady jest przewodniczący Wydziału powiatowego w Brzeżanach starosta powiatowy p. Karol Woyciechowski, zastępcą wicestarosta p. Władysław Pałys, dyrektorem zarządzającym p. Stanisław Kulpiński.

Z powiatu przemyślańskiego.

OŚWIATA POZASZKOLNA.

Powiatowa Komisja Oświaty Pozaszkolnej odbyła pod przewodnictwem starosty powiatowego p. Grodowskiego posiedzenie, na którym ustalono plan pracy na rok 1936/7. **Zwrócono szczególną uwagę na wychowanie obywatelskie, powiększenie ilości świetlic, wspólnych czytelń;** urządzanie kursów wieczornych, stałych odczytów niedzielnych, chórów, teatrów i t. d.

POMOC ZIMOWA DLA BEZROBOTNYCH.

W Przemyślanach odbyło się pod przewodnictwem starosty p. Grodowskiego zebranie obywatelskie, na którym wybrano Powiatowy Komitet Pomocy Zimowej dla bezrobotnych i ściślejszy Komitet wykonawczy oraz komisję rewizyjną. Na zebraniu przedstawił p. starosta stan bezrobocia i wysiłki dotychczasowe Powiatowego Komitetu Funduszu Pracy. **Liczba bezrobotnych przekraczała 1050 osób, których zatrudniono przy regulacji Pełtwi, melioracji Potoku Tymkowieckiego, czyszczeniu rowu melioracyjnego w Zadwórzu, oraz przy drogach państwowych i samorządowych, tudzież innych robotach publicznych i prywatnych.**

Na zatrudnienie bezrobotnych dostarczył znacznych kredytów bo sięgających przeszło 100.000 zł., Fundusz Pracy oraz samorząd powiatowy około 50.000 zł.

Ponadto na przezimowanie bezrobotnych i osób pomocy potrzebujących w czasie od grudnia 1935 r. do kwietnia 1936 r. Powiatowy Komitet Funduszu Pracy rozdzielił ze zbiórki w powiecie 16 wagonów ziemiaków, 150 q żyta, pszenicy, jęczmienia i t. p artykułów, oraz około 300 m. p. drzewa opałowego.

Na dożywianie dzieci i na pomoc dla półkolonij letnich wydano 350 kg. najprzedniejszej mąki oraz z przydziału przez Fundusz Pracy 300 kg. cukru i 450 kg. mieszanki kawowej.

SPÓŁDZIELCZOŚĆ ROLNICZA.

W ostatnich czasach **uruchomiono w Przemyślanach sklep Kółka Rolniczego** i Rozdzielnię, która ma za zadanie zaopatrywać poszczególne Kółka rolnicze w powiecie w towary, **by uwolnić je od niekorzystnego pośrednictwa.**

Również staraniem Okręgowego Towarzystwa Rolniczego **uruchomiono w Swirzu Okręgową Spółdzielnię Mleczarską,** która rozwija się pomyślnie, zaopatrując w produkty przetworów mlecznych południową część powiatu.

Poza tym jest w toku uruchomienia rejonowa mleczarnia w Glinianach.

LUSTRACJA O. T. R.

W październiku b. r. odbyła się lustracja Okręgowego Towarzystwa Rolniczego przez inspektora inż. Świerzewskiego z Centralnych organizacyj rolniczych przy obecności inspektora M. T. R. inż. Jaracza. Zwiedzono i skontrolowano lecznicę zwierząt w Przemyślanach, sklep Kółka Rolniczego i prace O. T. R. w dziale organizacyjnym, hodowlanym, spółdzielczym, K. G. W. i t. d.

Rezerwiści stanisławowscy

najlepszymi strzelcami Okręgu Nr. VI.

We Lwowie odbyły się na strzelnicy garnizonowej zawody strzeleckie o mistrzostwo Związku Rezerwistów Okręgu Nr. VI.

W zawodach tych wziął udział zespół stanisławowskiego Podokręgu Z. R. w składzie: por. Białorucki, ppr. Kucharski, Olender, Rzeszutko i Trela. Ponadto w zawodach wzięło udział 17 zespołów Z. R. z terenu Okręgu Nr. VI. Pierwsze miejsce w strzelaniach zespołowych do tarcz wojskowych i sylwetek uzyskał zespół Podokręgu stanisławowskiego Z. R., uzyskując tym samym po raz drugi nagrodę przechodnią Zarządu Okręgu VI.

W zawodach wziął również udział I. wiceprezes stanisławowskiego Podokręgu Z. R. p. Stanisław Kaczmarczyk.

—o—

Radość ludności w Dołhem

po wybudowaniu wału ochronnego nad Dniestrem.

W październiku b. r. zostały ukończone pracy przy budowie wału na prawym brzegu Dniestru w Dołhem, na terenie powiatu tłumackiego.

Ludność miejscowa urządziła z tego powodu uroczystość, na którą przybył wicestarosta powiatowy w Tłumaczu p. Jeżowski, inżynierowie wojewódzcy, delegaci organizacyj społecznych, polskich i ukraińskich i ludność miejscowa.

Kierownik szkoły p. Stefan Kobzan imieniem ludności złożył w uroczystej formie podziękowanie Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej i Rządowi na ręce wicestarosty — za wybudowanie tak pożytecznego dzieła, jakim jest wał ochraniający ludność Dołhego i okolicznych gromad przed wylewami Dniestru, które przynoszą ludności wielkie straty. Obecnie nowo wybudowany wał zapobiegnie raz na zawsze katastrofalnym wylewom.

Chwalebna zapobiegliwość i pośpiech.

Konferencja letniskowa

dla terenu województwa stanisławowskiego.

W sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego w Stanisławowie odbyła się **dłuższa konferencja w sprawach letniskowych, dotyczących terenu województwa stanisławowskiego.** W konferencji, której przewodniczył wojewoda generał Pasławski, wzięli udział: delegaci Związku Powiatów, naczelnicy Wydziałów pp.: Sambor, Bulanda i Typiak, przedstawiciele powiatów Ziemi stanisławowskiej, zarządów miejskich, gminnych, szeregu stowarzyszeń i organizacyj.

W zagajeniu obrad **wojewoda gen. Pasławski wskazał na wielkie znaczenie akcji letniskowej i podkreślił, że już obecnie należy przystąpić do przygotowań i organizacji letnisk na najbliższy sezon.**

Na konferencji wygłoszone zostały następujące referaty: p. **Wojciechowskiego** o metodach pracy związków samorządowych w dziedzinie letniskowej, mgr. **Gryczuka** o propagandzie letniskowej, naczelnika Wydziału zdrowia dr. **Kosińskiego** o podniesieniu warunków sanitarnych i higienicznych w miejscowościach letniskowych, inż. **Niemirki** o budownictwie w miejscowościach letniskowych, inż. **Kordusa** o zadrzewieniu i zakwieceniu letnisk.

Konferencja dała ogromny materiał faktyczny i orientacyjny i ułatwi akcję województwa stanisławowskiego dla dalszego rozwoju letnisk i turystyki.

Służba samarytańska pożarnicza w Tarnopolu.

Apteczki, zdobyte w zawodach przez zespoły żeńskiej służby samarytańsko pożarniczej w Tarnopolu. Obok stoi p. Jadwiga Łabaziewiczówna, referentka żeńskiej służby samarytańsko-pożarniczej tarnopolskiego Okręgu Wojewódzkiego.

Komunalna Kasa Oszczędności

miasta Przemyśla.

Przemyśl, Wybrzeże Marszałka Piłsudskiego 3.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Przemyśla, założona uchwałą Rady gminnej z dnia 19 sierpnia 1865 roku, rozpoczęła swoje czynności w dniu 1 listopada 1867 roku.

Kasa posiada własny gmach wartości bilansowej 213.000 złotych.

Oddział Zastawniczy Kasy, założony w 1870 roku, udziela pożyczek na podkład złota i srebra, obracając kapitałem około 300.000 złotych. Przewodniczącym Rady Kasy jest Leonard **Chrzanowski** prezydent miasta, Naczelnikiem Zarządu Kasy, dyrektor Stefan Praczyński.

Do założycieli należeli ówcześni obywatele przemyscy dr. Aleksander Dworski, adwokat Jerzy Odrobina, burmistrz dr. Walery Waygart, adwokat i Ignacy Frankowski, notariusz, który był pierwszym dyrektorem Kasy.

W ciągu 69-letniej działalności Kasa nie odstąpiła nigdy od swego naczelnego hasła **„służyć obywatelom, jako skarbnica dla oszczędzania i przychodzić z pomocą mniej zamożnym"**, wypisanego na wstępie aktu erekcyjnego.

Dzięki pomocy Kasy, szeregi placówek handlowych, przemysłowych i rzemieślniczych mogły się pomyślnie rozwijać.

Z osiągniętych czystych zysków rozdzieliła Kasa na cele użyteczności publicznej w latach przedwojennych 314.000 koron. Za inicjatywą i dzięki pomocy finansowej Kasy, powstały i istnieją w Przemyślu instytucje dobra publicznego, jak Polska Bursa gimnazjalna, Polska bursa ludowa, Ochronka św. Jadwigi, Zakład Braci Albertynów i Miejski Dom starców.

Również przyczyniła się Kasa do powstania Bursy rzemieślniczej polskiej i żydowskiej, dotując corocznie obie te placówki społeczne subwencjami z osiągniętych zysków.

W latach przedwojennych kapitał wkładkowy wynosił 9,421.000. koron, a stan funduszu rezerwowego 825.000 koron. **Obecnie stan wkładek oszczędnościowych wynosi 4,799.195 zł., zaś fundusze rezerwowe zł. 737.175.**

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Przemyśla.

Powiat horodeński

uczci pamięć Marszałka Piłsudskiego

6.000 zł. na Fundusz Obrony Narodowej.

W kilka dni po skonie Marszałka Piłsudskiego Rada miejska m. Horodenki wystąpiła z inicjatywą uczczenia jego pamięci przez wybudowanie w mieście pomnika. Zawiązał się w tym celu komitet, w skład którego weszli **przedstawiciele wszystkich warstw, wyznań i narodowości społeczeństwa powiatu horodeńskiego.** Komitet zaapelował do ofiarności publicznej na ten cel. W drodze dobrowolnych składek **uzbierano do dziś sumę ponad 6.000 zł.** Ponieważ kwota ta pozwoliłaby tylko na skromny pomnik, na nikły wyraz hołdu w porównaniu z wielką sławą i zasługami Wodza Narodu, komitet przeto postanowił odwołać się do ofiarodawców o zadeklarowanie w całości zebranej kwoty **na Fundusz Obrony Narodowej w przekonaniu, że właśnie w ten sposób najlepiej zostanie uczczona pamięć Twórcy Armii Polskiej.**

Dnia 13 października br. zebrani na zaproszenie Komitetu w sali posiedzeń Rady miejskiej przedstawiciele społeczeństwa horodeńskiego **przez aklamację zaakceptowali inicjatywę przekazania zebranej kwoty na F. O. N.**

Zebranie uchwaliło przekazać ten dar przy odpowiednim adresie na ręce Wodza Naczelnego, gen. dyw. Śmigłego-Rydza.

Adres do Wodza Naczelnego brzmi następująco:

Do
Generała Edwarda Rydza-Śmigłego
Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych
w WARSZAWIE.

Śmierć Józefa Piłsudskiego, I-go Marszałka Polski, Wskrzesiciela jej samoistnego bytu i niepodległości stała się faktem bolesnym, który wstrząsnął do głębi całym narodem.

Społeczeństwo horodeńskie uczciło pamięć Jego złożeniem Mu hołdu i czci na zebraniach i akademiach żałobnych we wszystkich organizacjach, a Rada Miejska w Horodence uchwaliła uwiecznić Jego pamięć budową pomnika w naszym mieście powiatowym.

Do realizacji tego dzieła stanęło społeczeństwo całego powiatu horodeńskiego bez różnicy wyznania i narodowości i ze skromnych datków obywateli wszelkich stanów zebrano dotąd 6000 zł., dając dowód głębokiej czci i wielkiej wdzięczności pamięci Wodza Narodu.

Zebrana kwota pozwalałaby atoli tylko na skromny pomnik, na nikły wyraz hołdu dla Jego Wielkiej Sławy.

Idą nowe czasy, nowe potrzeby. Czyż wznosząc ten pomnik, działamy według Jego wskazań, Który powiedział: „Musimy czuwać i być gotowi do odparcia każdego zamachu na naszą Ojczyznę. Wysiłek i praca, to nasz cel i obowiązek".

Postanowiliśmy więc na razie zrezygnować z pomnika i przeznaczyć tę skromną sumę na lepsze wyposażenie Jego ukochanego dzieła, Armii Polskiej.

Składając na Twoje ręce, Panie Generale Spadkobiercu myśli, planów i zamierzeń Wielkiego Marszałka Polski, ten skromny datek na F. O. N. jako wyraz hołdu i pamięci Marszałka Piłsudskiego, a zarazem dowód ufności w Ciebie, Jego Spadkobiercę, prosimy — racz przyjąć go dla Polski i Jej chwały.

Horodenka, dnia 16 października 1936 r.
Komitet Budowy Pomnika Marszałka
Józefa Piłsudskiego
w Horodence.

10 MORGÓW GRUNTU NA PLEBANIĘ W SKWARZAWIE.

Właściciele Skwarzawy płk. Szybalscy i p. Jasińska, właścicielka Bełzca, ofiarowali po 10 morgów gruntu na plebanię rzymsko-katolicką w Skwarzawie.

Poświęcenie sztandaru

Ochotniczej Straży Pożarnej w Niżniowie.

Społeczeństwo Niżniowa przeżywało podniosłe chwile obchodu uroczystości poświęcenia sztandaru Oddziału Ochotniczej Straży Pożarnej. Już wczesnym rankiem trąbka strażacka dała sygnał do zbiórki **druhów niżniowskich** i delegatów 15-tu oddziałów O. S. P. **z powiatu tłumackiego i buczackiego.** Po przyjęciu raportu przez p. Jana **Jeżowskiego,** wicestarostę tłumackiego, jako prezesa pow. Związku Och. Str. Poż. odmaszerował oddział w składzie 68 strażaków w towarzystwie reprezentantów władz urzędów i organizacyj społecznych oraz licznego społeczeństwa niżniowskiego i okolicznego, do kościoła. Tu uroczystą mszę świętą odprawił ks. kanonik Stanisław Cichocki, proboszcz niżniowski, który w czasie kazania w pięknych słowach przedstawił ideje, przyświecające działalności O. S. P. i odpowiednio naświetlił momenty, dotyczące faktu ufundowania i poświęcenia sztandaru.

Po mszy św. nastąpiło poświęcenie sztandaru w obecności rodziców chrzestnych pp. Marji **Bachmanowej** z Niżniowa i Jakóba br. **Kapriego** z Kutysk, po czym na dziedzińcu kościelnym przystąpiono do wbijania gwoździ pamiątkowych. Uroczystość zagaił prezes Oddziału O. S. P. p. Mieczysław **Czarkowski,** który po powitaniu przybyłych gości, podkreślił w przemówieniu **prawdziwie obywatelski wyczyn druhów niżniowskich,** którzy, przeznaczając cały dochód z datków za gwoździe pamiątkowe na budowę remizy strażackiej, postanowili oprócz tego pokryć wszystkie koszty, połączone z nabyciem sztandaru, przez odstąpienie odpowiedniej części swoich zarobków przy budowie chodników w Niżniowie. W ten sposób fundusz na budowę remizy zwiększy się o dalszych 170 zł.

Następnie rozpoczęła się uroczystość wbijania gwoździ pamiątkowych, których wbito ogółem 120, po czym odbyła się defilada przed poświęconym sztandarem, a później druga defilada w rynku przed Zarządem gminnym, którą przyjął wicestarosta J. Jeżowski w towarzystwie reprezentantów władz. Po południu odbył się na rynku niżniowskim festyn, wieczorem zaś zabawa taneczna w Domu Polskim, która zgromadziła w zwyż 200 osób. **Czysty dochód z obu powyższych imprez został przeznaczony również w całości na budowę remizy strażackiej w Niżniowie.**

—o—

Od prawej strony: 1) burmistrz Tłumacza p. L. Seidler, 2) komendant pow. Z. S. p. E. Chrzanowski, 3) wice-starosta tłumacki p. J. Jeżowski, 4) prezes Oddziału O. S. P. p. M. Czarkowski, 5) p. Marja Bachmanowa, 6) p. Rudolf Bachman, 7) p. J. Matuszek z Kutysk, 8) rejonowy instruktor O. S. P. p. K. Rubaszczuk. W tyle komendant P. P. p. J. Humeńczuk.

Przeszło 155 tysięcy złotych

na Fundusz Uczczenia Marszałka Józefa Piłsudskiego z województwa stanisławowskiego.

Według obliczeń Wojewódzkiego Komitetu uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego w Stanisławowie, na rachunek sekcji finansowej Wydziału wykonawczego Naczelnego Komitetu uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego, wpłynęło z terenu województwa stanisławowskiego do dnia 15 października b. r. 155.112 zł. 49 gr.

Z Buczacza.

WYSTAWA KÓŁ GOSPODYŃ WIEJSKICH.

W Buczaczu została otwarta powiatowa wystawa Kół gospodyń wiejskich. Na otwarcie w gmachu „Sokoła" stawiła się licznie miejscowa publiczność, a także włościaństwo z powiatu. Do zebranych gości przemówiła przewodnicząca p. Julia Szawłowska, oraz reprezentantki Kół gospodynie Joanna Domska i Weronika Wąsikowa, po czym starosta p. Adam Fedorowicz dokonał otwarcia wystawy, przecinając wstęgę.

Wystawa obejmuje eksponaty z warzywnictwa, sadownictwa, chowu drobiu, przetworów owocowych i haftów ludowych. Zwracało uwagę ogólną stoisko ośrodka wytwórczego haftów ludowych w Żnibrodach, zorganizowane przez „Towarzystwo ochrony sztuki ludowej" w Warszawie, którego delegatka p. Anna Pawlikowska również przybyła na otwarcie wystawy. Rozwój spółdzielczości w powiecie ilustrowały stoiska O. T. R., Hurtowni Kółek rolniczych i K. K. O. Wystawa zrobiła na zwiedzających bardzo dodatnie wrażenie i okazała szczęśliwie przeprowadzoną imprezę.

Z ŻYCIA T. S. L.

W Buczaczu odbyła się pod przewodnictwem prezesa Zarządu pow. T. S. L. p. Zdzisława Janickiego, konferencja oświatowa, w której wzięli udział reprezentanci wszystkich organizacyj polskich w powiecie. Konferencja doprowadziła do skoordynowania wysiłków oświatowych poszczególnych towarzystw i do skompletowania kadry pracowników oświatowych oraz do oświetlenia całokształtu akcji oświatowej.

NOWE KÓŁKO ROLNICZE.

W Uściu Zielonem odbyło się otwarcie wielkiego sklepu Kółka Rolniczego. Sklep zaopatrzony jest w pokaźne zapasy towarów, a jego organizacja oraz zainteresownie się miejscowej ludności rokują nowej placówce, powstałej z inicjatywy ks. proboszcza Piotra Sokołowskiego, pomyślny rozwój.

URUCHOMIENIE ELEKTROWNI.

Budowa nowej elektrowni w Buczaczu podjęta przy pomocy Funduszu Pracy, została wykończona. Próba turbin, generatora i urządzeń wodnych, przeprowadzona w dniu 10 b. m. wykazała poprawne funkcjonowanie. Wobec czego włączono prąd elektryczny do sieci miejskiej, rozpoczynając eksploatację nowego zakładu. Uruchomienie elektrowni wodnej da miastu wielkie korzyści i pozwoli na uruchomienie szeregu warsztatów i przedsiębiorstw, a m. i. miejskiej wytwórni lodu i betoniarni.

—o—

Kronika podhajecka.

ZE SPRAW SAMORZĄDOWYCH.

W Złotnikach odbyły się roki administracyjne z udziałem naczelnika Urzędu skarbowego. Podczas roków odbyło się posiedzenie Rady gminnej i odprawa sołtysów. Następne roki odbyły się w Wiśniowczyku.

W sali „Sokoła" odbył się zjazd sołtysów powiatu podhajeckiego. Przedmiotem obrad były sprawy podatkowe i aktualne sprawy administracyjne. Po zjeździe sołtysów odbyła się odprawa wójtów, poświęcona aktualnym zagadnieniom powiatu.

Tego rodzaju zjazdy mają na celu usprawnienie administracji samorządowej, działającej na podstawie nowej ustawy samorządowej.

Z ŻYCIA SPOŁECZNEGO.

Z inicjatywy społeczeństwa powstało w Podhajcach Towarzystwo upiększenia miasta. Zarząd czeka istnie syzyfowa praca w kierunku nadania miastu możliwego wyglądu, przy szczupłych środkach materialnych i zupełnej obojętności mieszkańców.

Jednym z pierwszych kroków Towarzystwa było ruszenie z miejsca **sprawy odbudowy pomnika Mickiewicza,** który nareszcie po latach kilkunastu otrzyma godne tego pomnika obramienie, oraz uporządkowany zieleniec.

Równolegle do tej akcji ruszyła też z miejsca nareszcie sprawa **odnowienia kościoła.** Kościół został zewnątrz otynkowany, wskutek czego świątynia ta, licząca paręset lat istnienia, zyskała wiele na wyglądzie. Pozostaje jeszcze do odnowienia murowane ogrodzenie kościoła przygotowanymi do pracy ciosami wapiennymi, rozrzuconymi bezładnie od szeregu lat po jednej i drugiej stronie muru kościelnego. Na ogrodzenie kościelne zbierane są obecnie ofiary. Podkreślić należy nie miły fakt. Lista ofiar robi wrażenie, jakby parafia podhajecka składała się z samych tylko urzędników, natomiast **nie widzi się na niej mieszczań ani przedmieszczan,** którzy pod względem materialnym nie są przecież źle sytuowani.

Z DZIAŁALNOŚCI Z. O. R.

Zarząd Zw. Oficerów Rezerwy urządza w dniu 7 listopada b. r. w salach Rady powiatowej „Katarzynkę" na dochód odbudowy zamku zbaraskiego. Spodziewanym jest liczny zjazd gości z powiatu.

W SPRAWIE PRYWATNEGO GIMNAZJUM.

Z inicjatywy sfer samorządowych zostanie z nowym rokiem szkolnym 1937/38 otwarte w Podhajcach prywatne gimnazjum (koedukacyjne), typu ogólno-kształcącego w gmachu szkoły powszechnej. Inicjatorzy liczą na liczną frekwencję, gdyż część młodzieży nie została przyjęta z braku miejsca do gimnazjum w Brzeżanach, poza tym miasto Podhajce, liczące z przyległymi gromadami około 12000 mieszkańców, dostarczy odpowiedniego kontygentu uczniów. Opłata za naukę wynosić będzie przypuszczalnie około 250 zł. rocznie. Gimnazjum prowadzone będzie przez czynniki samorządowe.

Nowe władze Sekcji Opieki Społecznej Klubu Sportowego Z. S. we Lwowie.

Zarząd sekcji opieki społecznej Klubu sportowego Związku Strzeleckiego we Lwowie, ukonstytuował się w następującym składzie: prezes: rejentowa NAWROCKA Stefania, wiceprezes: rejentowa SZEFEROWA Janina, sekretarz: mgr. RODZYNKIEWICZ Artur, skarbnik: NAWROCKA Zofia jun. Zebrania sekcji odbywać się będą co środy każdego tygodnia. Postanowiono roztoczyć należytą opiekę nad bezrobotnymi strzelcami. Zarząd powołał do życia kółko bridgowe i zabawowe, którego zadaniem jest urządzanie różnych imprez na dochód akcji społecznej.

„Herbatki bridż" odbywają się co środy, początek godz. 6-ta, w tym też dniu przyjmuje się wpisy nowych członków do tejże Sekcji w lokalu Klubu Rynek 34. I. p.

Zawody marszowe w maskach w Złoczowie.

W czasie XIII. Tygodnia Lotniczego w Złoczowie były zorganizowane pod kierownictwem kpt. Krala zawody marszowe w maskach gazowych na trasie 3 km. ulicami miasta. Nagroda przechodnia L. O. P. P. pozostała własnością pułku piechoty. Na zdjęciu powyż oddziały wojskowe i P. W. po zawodach marszowych na dziedzińcu Magistratu w Złoczowie. Stoją od lewej strony: mjr. dr. Kuhlin, prezes Obwodu nacz. Dzięciołowski i por. Stocki.

PRZEWODNIK PO ŻÓŁKWI.

Ukazał się drukiem interesujący przewodnik dla zwiedzających Żółkiew, opracowany przez p. Emanuela Haya, opatrzony szeregiem drzeworytów, przedstawiających Żółkiew, wykonanych przez Irenę i Zygmunta Acedańskich. Przewodnik zawiera szereg materiałów, dotyczących Żółkwi, grodu Żółkiewskich i Sobieskich, posiadającego szereg zabytków.

Podole znów zyska!

Wielka akcja zalesienia nieużytków.

Pod przewodnictwem wojewody tarnopolskiego dr. Alfreda Biłyka odbyła się w gmachu Urzędu Wojewódzkiego w Tarnopolu **konferencja w celu omówienia możliwości i sposobów rozbudowy akcji zalesienia nieużytków na Podolu.** W konferencji tej brali udział: naczelnik Wydziału rolnictwa inż. Juszczyk, delegaci lwowskiej Izby rolniczej, przedstwiciele 17 Wydziałów powiatowych z terenu województwa tarnopolskiego, inspektor i komisarze Ochrony Lasów oraz leśnicy powiatowi.

Tematem obrad było zorganizowanie już w bieżącym sezonie jesiennym akcji, zmierzającej **do planowego zalesienia w krótkim okresie czasu, o ile możności w ciągu najbliższych 10 lat, wszystkich nieużytków na terenie województwa o obszarze 9.000 ha,** przy zastosowaniu przepisów ustawy z dnia 14. VII. b. r.

Ogólny plan prac przedstawił w szczegółowym referacie wojewódzki inspektor Ochrony Lasów inż. St. Adamowicz. Plan ten ustala w przybliżeniu na terenie poszczególnych powiatów obszar, podlegający obowiązkowi zalesienia, podaje kolejność prac, ustala tryb postępowania w tych sprawach, począwszy od wstępnych studiów w terenie, aż do złożenia sprawozdań wykonawczych, oznacza terminy wykonania pewnych faz planu zalesień, omawia możliwości finansowe i widoki realizacji szczegółowych planów zalesień z uwzględnieniem warunków robocizny i nadzoru technicznego.

W wyniku dyskusji ustalono program prac na rok 1936/37. Program ten obejmuje wykonanie wiosną 1937 r. zalesienie nieużytków na powierzchni 605 ha, w czym przeważnie stromych zboczy jarów na terenie powiatu borszczowskiego i zaleszczyckiego. Na okres najbliższych trzech lat nasilenie akcji skierowano na zbocza jarów rzek Seretu, Niecławy, Strypy oraz na zalesienie lotnych piasków w powiecie brodzkim i radziechowskim, jak również kredowych zboczy w powiecie złoczowskim.

Dom T. S. L. im. starosty Malickiego

i nowa szkoła w Denysowie.

W niedzielę 11 października br. odbyło się poświęcenie Domu Ludowego T. S. L. imienia starosty Tomasza Malickiego, w Jastrzębowie. **Ludność gminy Jastrzębowa, nadając Domowi T. S. L. imię włodarza powiatu, pragnęła w ten sposób uczcić jego zasługi na terenie powiatu w ciągu 10-lecia spełniania obowiązków kierownika powiatu tarnopolskiego, zasłużonego na niwie pracy społecznej.** Po nabożeństwie w miejscowej kaplicy aktu poświęcenia dokonał proboszcz ks. Joniec. W uroczystości wziął udział starosta Malicki, inspektor szkolny Kostecki, dyr. Voit, prof. Szołajski, dr. Siekanowicz, dyr. Czabanowski, inż. Szuba i wielu innych gości z Tarnopola, a ponadto liczne rzesze ludności miejscowej i okolicznej, która uroczyście i serdecznie witała przedstawiciela Rządu p. starostę.

Po złożeniu raportu przez Oddział Związku Strzeleckiego p. staroście **przemówił imieniem zebranej ludności wójt p. Zajdel, dziękując gospodarzowi powiatu za wybudowanie Domu Ludowego i troskliwą opiekę nad ludem, zapewniając o swoim synowskim przywiązaniu ludności do osoby swojego dobrodzieja i przyjaciela.**

Dom Ludowy T. S. L.
im. starosty Malickiego w Jastrzębowie.

W dużej sali teatralnej odbył się następnie uroczysty poranek. Na program złożyło się **przemówienie sędziego dr. Siekanowicza, który w pięknych i głębokich słowach odmalował rolę Domu Ludowego na Kresach, porównując je do twierdz, szańców i zamków dawnej Rzeczypospolitej.** Mówca podkreślił wielkie zasługi w tym względzie starosty Malickiego, dzięki któremu domy ludowe, kościoły i szkoły w Tarnopolszczyźnie są tak liczne. Miejscowe Kółko amatorskie odegrało obrazek sceniczny p. t. „Twierdze polskości", układu Orwicza. Następnie odbyły się dożynki.

Przed gospodarzem powiatu i gośćmi przesunął się w defiladzie **barwny korowód żniwiarzy, kosiarzy, oraz rolników ze swoimi narzędziami.** Rzewne pieśni ożywiły na chwilę smętne pola podolskie, szczególnie wspaniale wypadła chóralnie odśpiewana modlitwa, a następnie stylizowany taniec ludowy z przyśpiewkami. Uroczystość zakończyła się wręczeniem staroście Malickiemu wieńca dożynkowego. Komitet następnie przyjmował gości śniadaniem, w czasie którego wzniesiono wiele toastów.

Popołudniu nastąpiło **poświęcenie okazałej 3-klasowej Szkoły w Denysowie przy udziale przedstawicieli władz i organizacyj, duchowieństwa obu obrządków i licznych mieszkańców Denysowa i dzieci szkolnych.** Inspektor szkolny p. Kostecki skreślił historię budowy szkoły, dziękując wszystkim tym, którzy przyczynili się do budowy. Dzieci szkolne odegrały szereg obrazków scenicznych.

Odsłonięcie popiersia Marszałka Piłsudskiego

w Państwowym Gimnazjum Żeńskim w Tarnopolu.

W Państwowym Gimnazjum Żeńskim w Tarnopolu odbyło się uroczyste odsłonięcie popiersia Marszałka Józefa Piłsudskiego. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz państwowych, wojskowych, szkolnych oraz licznie zebrani rodzice wychowanek Zakładu.

Po przemówieniu przewodniczącej Koła Rodzicielskiego p. M. Laniewskiej, odsłonięcia popiersia dokonał wojewoda tarnopolski Dr. Alfred Biłyk.

W ciepłych i serdecznych słowach przemówili do zebranej młodzieży: p. wojewoda dr. Biłyk, pułk. dypl. Mozdyniewicz, wizytator dr. J. Zaleski, przełożona Zakładu p. Prochaskówna oraz uczenica W. Ratuszna. Po odśpiewaniu pieśni okolicznościowych młodzież w skupieniu przedefilowała przed popiersiem.

Popiersie dłuta art. rzeźbiarza L. Ziemskiego, ufundowane zostało przez Koło Rodzicielskie Zakładu w związku z nadaniem gimnazjum nazwy im. Marszałka Piłsudskiego. Popiersie wykonane w trembowelskim monolicie przez tarnopolskiego artystę, **jest podkreśleniem uczuć młodzieży kresowej ziemi podolskiej, silnie związanej z ideą Wielkiego Marszałka.**

Przed uroczystością odprawiona została w kaplicy zakładu msza św., celebrowana przez prefekta ks. prof. A. Czwaczkę.

Z powiatu trembowelskiego.

ZJAZD BURMISTRZÓW, WÓJTÓW I SOŁTYSÓW.

W Trembowli odbył się zjazd burmistrzów, wójtów i sołtysów powiatu trembowelskiego, przy współudziale inspektora szkolnego, naczelnika Urzędu Skarbowego, pow. komendanta P. P. i insp. P. Z. U. W. Na zjeździe omówiono plan akcji poboru podatków, sprawę stosunku samorządu gminnego do szkoły powszechnej i jej potrzeb, sprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego, **zbiórki na F. O. N., zorganizowania obywatelskich Komitetów zimowej pomocy dla bezrobotnych i cały szereg innych aktualnych zagadnień.**

Zjazd przyczynił się niewątpliwie do pogłębienia kontaktu między władzami powiatowymi a sołtysami, jako najniższą komórką administracji samorządowej.

POŚWIĘCENIE KAMIENIA WĘGIELNEGO DOMU LUDOWEGO.

W mieście Budzanowie, powiatu trembowelskiego, odbyła się uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego Domu Ludowego TSL. im. Marszałka Piłsudskiego. Piękna ta uroczystość zgromadziła prawie całą polską ludność Budzanowa, jak również wielu gości z okolicznych gmin i z Trembowli. Gorące przemówienia wygłosili: ks. proboszcz Ufryjewicz, przewodniczący komitetu budowy Michał Miecznik i starosta powiatowy Schreiber.

Odczytane zostało pismo Prezesa Rady Ministra gen. Sławoj-Składkowskiego, który życząc powodzenia w pracy, przesłał jednocześnie na ręce Komitetu kwotę zł. 100.

„NIEBIESKI PTAK" DLA BEZROBOTNYCH.

Staraniem Policyjnego Klubu Sportowego w Trembowli, przy współudziale zespołu artystów teatru objazdowego „Niebieski Ptak", odbyła się w sali „Sokoła" zabawa taneczna z dochodem, przeznaczonym **na rzecz zimowej pomocy dla bezrobotnych.**

„Niebieski Ptak" spotkał się w Trembowli z dużą popularnością u miejscowego społeczeństwa.

POŚWIĘCENIE OCHRONKI W ŁOSZNIOWIE.

Przy udziale duchowieństwa obu obrządków, w obecności delegata ks. arcyb. Twardowskiego oraz starosty powiatowego, odbyła się uroczystość poświęcenia nowo wybudowanego obszernego budynku parafialnej ochronki i przedszkola w Łoszniowie. Budynek został wzniesiony staraniem miejscowej ludności, przy wydatnym poparciu Fundacji Baworowskiej i Funduszu Pracy. Przedszkole pomieści około 50 dzieci z Łoszniowa i okolicy.

◆ Silne Lotnictwo — to silna Polska — składajmy ofiary na konto P. K. O. nr. 503.300 ◆

Ze sportu w Jarosławiu.

Drużyna juniorków „Ogniska" w Jarosławiu, po jednym ze spotkań treningowych.

400.000 ludności przybywa Polsce każdego roku.

Emigracja to konieczność

Polskie wystąpienie w Genewie, domagające się możliwości emigracyjnych dla Polski, spotkało się w kraju **z aprobatą wszystkich zdrowo myślących ludzi.**

Jest bowiem rzeczą oczywistą, że emigracja jest dla przeludnionej Polski koniecznością. **Przyrost naturalny wynosi w Polsce 400.000 ludzi rocznie, a gospodarstwo narodowe nawet przy najintensywniejszym rozwoju przemysłu nie potrafi wchłonąć tej masy.**

Z drugiej strony najbardziej radykalna reforma rolna pozwoli zaledwie dopełnić istniejące gospodarstwa karłowate do 10 hektarów. **Pozostanie pięć milionów ludności bezrolnej, których ziemia wyżywić nie może. Osuszenie Polesia pozwoliłoby w najlepszym razie osadzić na roli 1 milion ludności bezrolnej, czyli nie wiele ponad dwuletni przyrost ludności.**

Tak więc emigracja ludności wiejskiej jest koniecznością:

Koniecznością jest także **emigracja żydowska,** gdyż wraz z normalnym procesem racjonalizacji handlu tysiące rodzin żydowskich, żyjących z handlu i pośrednictwa, traci podstawy egzystencji. **Około miliona żydów nie ma dziś w Polsce możliwości egzystowania.**

Konieczna jest więc emigracja. Emigracja i polaków i ukraińców i żydów. Emigracja na miarę przedwojenną.

Pojawiły się różne głosy krytyczne. Niechby krytycy zapytali zainteresowanych! Bezrolny chłop powiedziałby im, że bardzo chętnie wyemigrowałby za ocean, gdzieby tylko mógł uzyskać, w ślad za tysiącami innych, możliwości osadnictwa.

I na pewno nie byłby stracony dla polskości! Mieszkając na terytorium kolonizowanym w sposób zwarty przez polskich osadników, silniej czułby się związany ze swym narodem, aniżeli dziś, gdy głodem przymiera.

Małomiasteczkowy żyd - straganiarz na pewno nie jest wdzięczny żydowskiemu dziennikowi za akcję przeciw emigracji. Nie mając z czego żyć, chętnieby wyemigrował i to nie tylko do Palestyny, ale i do Ameryki południowej, lub gdzie indziej i na pewno nie oskarżałby rządu polskiego o antysemityzm, jeśliby mu możliwości emigracji wywalczył!

Emigracja jest dla Polski koniecznością. Może ona być pożyteczna i dla kraju i dla emigrujących i dla tych, którzy pozostaną.

To też wszyscy powinni poprzeć wysiłki, zmierzające do wykorzystania wszelkich możliwości emigracyjnych oraz do ich rozszerzenia.

Z Teatru im. Moniuszki w Stanisławowie.

Dużym powodzeniem cieszy się obecnie na scenie Teatru im. Moniuszki w Stanisławowie komedia p. t. „Gdy stare wino szumi". W czołowych rolach występują pp.: Sieniawska, reżyser Sawicki i dyrektorka Łozińska, widoczni na powyższym zdjęciu.

DO PEOWIAKÓW NA TERENIE WOJEWÓDZTWA TARNOPOLSKIEGO.

Ze względu na kończący się okres weryfikacji, wzywa się wszystkich członków b. Polskiej Organizacji Wojskowej, zamieszkałych na terenie województwa tarnopolskiego, do rejestrowania się w najbliższych Kołach, względnie Placówkach Związku Peowiaków. Przy rejestrowaniu się należy przedstawić dowody, stwierdzające służbę w P. O. W., a to zaświadczenie z Wojskowego biura historycznego lub zaświadczenie b. komendanta P. O. W. Zgłoszenia dla powiatów tarnopolskiego, zbaraskiego, skałackiego, trembowelskiego i brzeżańskiego przyjmuje Koło Związku Peowiaków w Tarnopolu, ul. Kopernika 18, we wtorki i piątki od godz. 18-tej do 20-tej.

Z Korolówki pod Borszczowem.

Gmina zbiorowa Korolówka (powiat Borszczów) urządziła tydzień propagandy Ochotniczej Straży pożarnej, w którym wzięła udział ludność gminy.

Staraniem wójta gminy p. Dziedzica i pracowników gminnych odbyła się zabawa taneczna w Korolówce, z której dochód przeznaczono na uzupełnienie sprzętu pożarniczego. W imprezie wzięli udział sekretarz Wydziału pow. p. Gałaczyński, insp. sam. gm. p. Dziedzic, insp. pow. Straży pożarnej p. Kosman oraz inni.

*

Staraniem Wydziału powiatowego w Borszczowie prowadzona była w Korolówce w czasie od dnia 1 czerwca do dnia 22 sierpnia 1936 r. półkolonia letnia dla dzieci w wieku od 3-ch do 6 lat pod przewodnictwem wójta gminy p. Dziedzica przy współpracy pracowników gminnych.

Półkolonia była finansowana przez Wydział powiatowy w Borszczowie, gminę i społeczeństwo.

Na zakończenie akcji półkolonii odbyły się popisy dzieci w Domu Polskim w Korolówce w obecności zebranej ludności, która przez ks. dziekana Wyczesanego wyraziła uznanie dla gminy, jak też dla wychowawczyni p. Felicji Kułaczkowskiej za jej niestrudzoną pracę.

WYWÓZ MIĘSA I PRODUKTÓW MIĘSNYCH DO STANÓW ZJEDNOCZONYCH.

Ministerstwo rolnictwa komunikuje, że według doniesienia Konsulatu polskiego w Nowym Jorku, Polska została przez rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej z dniem 20 sierpnia b. r. skreślona z listy krajów, objętnych ograniczeniami z powodu zaraźliwych chorób zwierzęcych. Wobec powyższego wywóz mięsa i produktów mięsnych z Polski do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej może odbywać się na warunkach, ustanowionych przez rząd Stanów Zjednoczonych A. P. dla krajów nie podlegających tym ograniczeniom.

Młodzi junacy w nowej organizacji Służby Pracy.

W wielkiej rodzinie junaków nastąpiła przemiana. Oto nie skoordynowana dotąd **akcja służby pracy dostała się obecnie pod sprężyste kierownictwo Ministerstwa Spraw Wojskowych, które zmieni strukturę hufców i rozszerzy znacznie zakres ich działalności.**

Odtąd służba pracy, pełniona w hufcach, nie będzie tylko akcją zatrudnienia młodzieży. **Przynależność do hufca stanie się zaszczytem, a junacy będą jakby młodymi rycerzami, spełniającymi obywatelski obowiązek pracy dla państwa.** Zajdzie więc duża różnica ideologiczna między dotychczasową akcją, zapoczątkowaną jeszcze przez S. O. M. a służbą obecną. Bezrobotna młodzież w hufcach nie będzie się czuć upośledzoną ariergardą społeczeństwa, będzie ona raczej awangardą narodu!

Jak się dowiadujemy, **pierwszeństwo przy wstępowaniu do hufców będzie miała młodzież bezrobotna, mająca bezrobotnych rodziców, lub pozbawiona opieki.** Przyjmowani będą młodzi ludzie w wieku od lat 19 na okres dwuletni, aby po ukończeniu służby w hufcach przechodzili odrazu do wojska. Nie znaczy to jednak, że wszyscy młodsi wiekiem junacy, czynni dotąd w hufcach, zostaną zwolnieni.

Nowa organizacja służby pracy nie przewiduje żadnych zwolnień. Młodsze roczniki zostaną zatrzymane aż do czasu powołania ich do wojska, a wszystkim junakom zapewni się możność przezimowania w wygodnych kwaterach, które są już przygotowane. Nowa rekrutacja będzie mogła nastąpić dopiero z wiosną przyszłego roku.

Dotychczasowa organizacja drużyn ulegnie likwidacji. Na ich miejsce powstaną kompanie pracy, o stanie 180 ludzi, i o dużo liczniejszej, niż dotychczas kadrze oficerskiej oraz instruktorskiej. Plan pracy będzie opracowany z góry na cały sezon.

Teraz sprawą najpilniejszą jest przezimowanie ludzi. Remontuje się na gwałt lokale, odstąpione przez władze wojskowe, i zaopatruje w sprzęt kwaterunkowy. W listopadzie drużyny będą ściągnięte na leże zimowe po dokładnym „wypraniu i wyszczotkowaniu". Od 1 grudnia przez 4 miesiące będzie trwać okres wyszkolenia zimowego, na które się złoży przysposobienie wojskowe, wychowanie obywatelskie i t. p. **Pewna część junaków będzie zgrupowana w specjalnych warsztatach wojskowych, gdzie otrzyma wyszkolenie fachowe.** A z wiosną junacy ruszą do pracy. Zajmą się budową nowych dróg i mostów, regulowaniem rzek, pracami melioracyjnymi. Robót takich starczy w Polsce na wiele lat i junacy będą mieli tu wdzięczne pole do pracy, której wyniki oby stały się ich dumą!

ZJAZD „ZARZEWIA" W STANISLAWOWIE.

W dniach 10 i 11 listopada b. r. odbędzie się w Stanisławowie Zjazd Jubileuszowy z okazji 25-lecia powstania Zarzewia, Tajnego Skautingu i Polskich Drużyn Strzeleckich Okręgu stanisławowskiego. Wszystkich tych uczestników, którzy nie otrzymali zaproszenia z powodu braku adresów, uprasza Komitet o zgłoszenie się natychmiast pod adresem: Stowarzyszenie ruchu niepodległościowego Zarzewie w Stanisławowie przy ul. Szydłowskiego 7, celem umożliwienia wysłania kart uczestnictwa.

Zaszczytne odznaczenie szkoły im. Marszałka Piłsudskiego we Lwowie.

Z okazji zaszczytnego odznaczenia szkoły dyplomem L. O. P. P.-u za zasługi, położone na polu przysporzenia funduszów do obrony przeciwgazowej, młodzież szkolna szkoły im. Marszałka Piłsudskiego zainicjowała poranek, na który złożyły się: deklamacja, hymn i odegranie utworu p. t. „Obrona Domu". Na uroczystości obecni byli prócz młodzieży szkolnej i Koła rodzicielskiego — sekretarz wojewódzkiego komitetu L. O. P. P. i dyr. Tieger. Szkolne kółko L. O. P. P. od czasu reaktywowania go (1932 r.) do dnia dzisiejszego zgromadziło w swoim skarbcu na rzecz L. O. P. P. 1009 zł. i 25 gr. Jest to nielada sukces dyr. szkoły p. Königa, że w przeciągu tego stosunkowo krótkiego czasu potrafił wpoić w młodzież korzyści z oszczędności i popierania instytucji wyższej użyteczności publicznej. L. O. P. P., doceniając to odznaczyła na 124 szkół — 13 szkół, między innymi na jednym z pierwszych miejsc szkołę Nr. 40 im. Marszałka J. Piłsudskiego.

PRACOWNICY KOLEJOWI W STANISŁAWOWIE W AKCJI NA F. O. N.

Z inicjatywy Miejskiego Komitetu F. O. N. w Stanisławowie odbyło się zebranie naczelników jednostek kolejowych, mających siedzibę w Stanisławowie, na którym uchwalono przystąpienie pracowników kolejowych, podlegających jednostkom kolejowym w Stanisławowie do akcji na F. O. N. Na zebraniu tym zadeklarowano po ½ % poborów brutto przez 6 miesięcy, począwszy od 1 grudnia b. r. Ponadto omówiono szczegółowo stronę techniczną zbiórki, oraz ustalono, że pracownicy kolejowi, podlegający jednostkom z siedzibą w Stanisławowie, bez względu na miejsce przydziału służbowego, które w licznych wypadkach sięga na teren województwa lwowskiego i tarnopolskiego — będą wpłacali deklarowane kwoty na F. O. N. do Wojewódzkiego Komitetu F. O. N. w Stanisławowie. Informacji i wskazówek w sprawie zbiórki na F. O. N. w jednostkach kolejowych — udzielać będzie sekretarz Miejskiego Komitetu F. O. N. p. Wilhelm Nogaj, Wydział Powiatowy w Stanisławowie.

Akcja powiatu radziechowskiego na F.O.N. i zakupno samolotów.

Hojny dar dr. Stanisława hr. Badeniego.

Akcja zbiórki na Fundusz Obrony Narodowej na terenie powiatu radziechowskiego postępuje szybko naprzód. Komitet daru rolnictwa na F. O. N. pod przewodnictwem prezesa dr. Stanisława hr. Badeniego zebrał do tej chwili 500 centnarów żyta, 500 cent. owsa oraz gotówką ponad 3.500 złotych.

Przewodniczący Komitetu St. hr. Badeni złożył osobiście 2.000 zł., t .j. prawie o tysiąc złotych więcej, aniżeli wypadało według normy, ustalonej przez Związek ziemian.

Niezależnie od akcji daru rolnictwa na F. O. N. prowadzona jest w powiecie druga akcja na zakupno 5 samolotów przez Ziemię województwa tarnopolskiego. Na ten cel zebrano około 2.600 zł., oraz obligacje Pożyczek Państwowych na 300 zł. I w tej akcji wziął udział St. hr. Badeni, ofiarowując dalsze 2.000 zł. na fundusz zakupna samolotów, czyli razem ofiarował hr. Badeni 4.000 zł.

Ludność małorolna powiatu radziechowskiego, rady gminne i gromadzkie — jednogłośnie uchwaliły poprzeć powyższą akcję, deklarując poważne kwoty.

Przyjęcia u Wojewody stanisławowskiego generała Pasławskiego.

Wojewoda stanisławowski generał Pasławski przyjął przedstawicielki Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet pp. Fuchsównę i Zielińską, Zarząd Zjednoczenia Mieszczan Polskich i Stowarzyszenia kupców pp: Kramarczyka, Zimmermana, Antoniaka, Flendricha, Habczyńskiego i Schweisera, oraz delegatów Oddziału Towarzystwa Politechnicznego inż. Wójcika i inż. Jabłońskiego.

Następnie p. wojewoda generał Pasławski przyjął delegację, złożoną z przedstawicieli przemysłu naftowego z Zagłębia bitkowskiego: dyrektora koncernu „Małopolska" inż. Kazimierza Łodzińskiego, dyrektora francusko-polskiego Tow. górniczego inż. Włodzimierza Łodzińskiego i naczelnika Okr. Urzędu górniczego inż. Staufera.

Urlop p. Wojewody tarnopolskiego dr. Biłyka.

Ag. Wschód donosi: p. Wojewoda tarnopolski dr. Alfred Biłyk przebywa obecnie na trzygodniowym urlopie wypoczynkowym.

Nadwórna dla bezrobotnych.

W Nadwórnej odbyło się pod przewodnictwem burmistrza p. Józefa Androwskiego zebranie miejscowego Komitetu obywatelskiego niesienia pomocy bezrobotnym. Po przemówieniu przewodniczącego i ożywionej dyskusji na temat przeprowadzenia **zbiórki pieniężnej i naturaliów,** jakoteż nad sposobem **zatrudnienia bezrobotnych w czasie zimy i na przednowku,** rozdzielono czynności Komitetu pomiędzy wybrane sekcje, a mianowicie: propagandową, zbiórkową, statystyczną i zatrudnienia bezrobotnych.

Wielka liczba obecnych na zebraniu przedstawicieli wszystkich narodowości i **żywe ich zainteresowanie się akcją niesienia pomocy bezrobotnym daje podstawę do przypuszczenia, że Komitet osiągnie swoje cele i zdoła przyjść bezrobotnym z wydatną pomocą.**

W Dolinie Zjazd Strzelecki.

W Dolinie odbył się zjazd delegatów Związku Strzeleckiego. Obecni byli: wicestarosta p. Łaba, przedstawiciele Podokręgu: wiceprezes Bałłaban i Nebelski, referent dla spraw personalnych. Zjazd zagaił pow. prezes Rygiel, witając obecnych przedstawicieli władz państwowych i strzeleckich, oraz zebranych delegatów powiatu Z. S. W odpowiedzi wicestarosta Łaba życzył owocnych obrad, zapewniając o pełnym poparciu władz powiatowych.

Przewodnictwo Zjazdu objął delegat Podokręgu wiceprezes Bałłaban.

Do nowego pow. zarządu Z. S. wybrano: prezesem inspektora Jana Rygla, członkami: Serwackiego, Voelpla, Suskiego, inż. Hoszowskiego, Zabilskiego, inż. Szostkiewicza, Pawłowską i Buriana. Uchwalono plan pracy na rok następny. W czasie zjazdu komendant inż. Pawłowski podał zebranym delegatom przemówienie p. wojewody Pasławskiego na Odprawie w Stanisławowie.

Po złożeniu przyczenia służbowego przez członków nowego Zarządu i odśpiewaniu Hymnu Organizacyjnego zjazd zamknięto.

Prace gospodarcze i kulturalne powiatu śniatyńskiego.

Na wszystkich odcinkach korzystne zmiany.

JAN WIESER
starosta powiatowy w Śniatynie.

Powiat śniatyński, liczący 80.000 mieszkańców, położony jest nad granicą rumuńską. W skład powiatu wchodzą miasta Śniatyn i Zabłotów oraz 7 gmin zbiorowych. Powiat jest wybitnie rolniczym i obejmuje 17906 gospodarstw do 50 ha i 36 gospodarstw powyżej 50 ha.

Rolnictwo stanowi więc główne źródło dochodu 72 proc. ogółu mieszkańców powiatu, **zasadniczą gałęzią wytwórczości stanowi uprawa żyta, pszenicy i kukurydzy oraz hodowla trzody chlewnej.** Wobec jednak niskich cen produktów rolniczych dochodowość z rolnictwa zmniejsza się, w ślad za czym dotychczasowa samowystarczalność gospodarstw rolnych stała się ważnym problemem.

Aby nie dopuścić do zaniku szczególnie drobnych gospodarstw rolnych, Wydział powiatowy pod energicznym kierownictwem starosty powiatowego p. Jana Wiesera wdrożył akcję w kierunku przełamania zakorzenionego u sfer rolniczych konserwatyzmu i skierował ich na produkcję innych wytworów rolnych, aby tym samym umożliwić podniesienie dochodowości z rolnictwa.

Akcja ta prowadzona była w kierunku rozpowszechniania kwalifikowanych nasion, co siłą faktu spowodowało częściową **standaryzację zbóż chlebowych, wprowadzenia nowej odmiany kukurydzy „Cinquantino", rozpowszechniania uprawy warzywnictwa, plantacji tytoniu, buraków cukrowych, a przeważnie w kierunku rozpowszechniania sadownictwa.** Dzięki **planowo prowadzonej akcji Wydziału powiatowego** znaczna część rolników produkuje już zboże pierwszej jakości oraz masowo kukurydzę „Cinqantino", importowaną dotychczas tylko z Rumunii, a nadto cebulę, którymi to produktami zasila wszystkie rynki krajowe.

Niezależnie od tego dział produkcji zwierzęcej w ostatnich latach podniósł się znacznie pod względem jakościowym przez racjonalne wprowadzanie reproduktorów zarodowych, jakoteż stworzenie kół hodowlanych.

Nie mniejsze wyniki wydała akcja rozpowszechniania **plantacji tytoniu.** Osobista interwencja starosty powiatowego oraz **nader przychylne ustosunkowanie się obecnego kierownika Zakładu wykupu tytoniu P. M. T. w Zabłotowie, przyczyniły się do znacznego podwyższenia kontyngentu obszaru gruntów pod uprawę tytoniu oraz wprowadzenia szlachetnej odmiany liści tytoniowych. Z tego też powodu już w ubiegłym roku dochód z liści tytoniowych uzyskany przez plantatorów na terenie powiatu śniatyńskiego wynosił 274.000 zł.** W roku bieżącym spodziewany jest **dochód znacznie większy.**

Nadspodziewane wyniki odniosła akcja rozpowszechniania sadownictwa. W ciągu kilku lat założono na terenie powiatu **około 400 sadów handlowych,** która to ilość prawie z każdym dniem wzrasta. Rozwój tej gałęzi kultury rolnej przypisać należy **celowej propagandzie, prowadzonej przez Wydział powiatowy oraz możliwości nabycia na miejscu doborowych drzewek owocowych.**

Założona bowiem w r. 1928 przez Wydział powiatowy **szkółka drzew owocowych po objęciu urzędowania przez starostę powiatowego p. Jana Wiesera została znacznie rozszerzoną i zorganizowaną na Zakład sadowniczy .**

Kierownictwo zakładu, wykorzystując sprzyjające warunki glebowe i atmosferyczne, od kilku lat **prowadzi produkcję drzewek najszlachetniejszych odmian owoców, a między innymi owoców południowych jak moreli, brzoskwini oraz winorośli. Eksponaty te na jubileuszowym pokazie urządzonym przez M. T. R. we Lwowie w dn. 27. września 1936., zajęły jedno z pierwszych miejsc, a Zakład odznaczony został złotym medalem.**

Ilość sadów powiększy się znacznie z **chwilą wybudowania przechowalni na owoce, do budowy której Wydział powiatowy poczynił już przygotowania.**

Z dalszych bogactw ziemi śniatyńskiej wymienić należy pokłady węgla brunatnego, znajdujące się **na terenie gromady Dżurów i Nowosielica. Węgiel ten wobec braku rynku zbytu** eksploatowany jest jedynie na częściowe pokrycie zapotrzebowania powiatu.

Zakres pracy Wydziału powiatowego jednak nie ogranicza się jedynie do podniesienia stanu gospodarczego powiatu, ale obejmuje również i inne **dziedziny życia samorządowego. Najważniejsza arteria życia samorządowego — drogi znajdują się w najlepszym stanie.**

Czynne w Śniatynie i Zabłotowie ośrodki zdrowia umożliwiają ubogim chorym korzystanie z bezpłatnej opieki lekarskiej. Znajdujące się na terenie powiatu, a subwencjonowane przez Wydział powiatowy dwie ochronki polskie, dwie ukraińskie, jedna żydowska, oraz dom starców i kalek w Śniatynie odpowiadają również swemu przeznaczeniu.

Mimo spełnienia niemal w pełnych 100 procentach swych obowiązków ustawowych oraz mimo kryzysu gospodarczego Wydział powiatowy w ostatnich 6-ciu latach zamyka swój budżet **z nadwyżką kasową.**

W ostatnich latach w gromadach o znaczniejszym odsetku ludności polskiej założone zostały koła Związku Strzeleckiego. Życie polskie w ośrodkach wiejskich koncentruje się w domach ludowych. W roku bieżącym dzięki inicjatywie starosty powiatowego, oraz usilnym staraniom b. wicestarosty mgr. Krzyształowskiego Stanisława i pomocy całego społeczeństwa polskiego, tudzież poparciu tej akcji przez pana Wojewodę stanisławowskiego i Funduszu Pracy, wybudowany został **Dom Ludowy w Potoczku,** którego poświęcenie i oddanie do użytku odbędzie się w najbliższym czasie.

W miesiącu wrześniu 1936. założona i uruchomiona została w Śniatynie również polska spółdzielnia mleczarska. Powstanie nowych placówek kulturalnych i gospodarczych na kresach świadczy, że praca na tym terenie odnosi pożądane wyniki.

Budynek Starostwa powiatowego w Śniatynie.

Widok na Szkółki Zakładu sadowniczego Wydziału powiatowego w Śniatynie.

Ubezpieczalnia Społeczna we Lwowie buduje własny wielki gmach.

Pertraktacje w sprawie budowy własnego gmachu Ubezpieczalni Społecznej we Lwowie posunęły się w ostatnich dniach bardzo znacznie naprzód. W obecnej chwili toczą się rozmowy na temat wyboru odpowiedniego terenu pod budowę gmachu. Zarząd m. Lwowa czyni wszystko, aby spowodować szybkie zakończenie pertraktacyj w sprawie terenu. Nie ulega wątpliwości, że z wiosną rozpocznie się budowa gmachu Ubezpieczalni. Będzie to budynek bardzo duży, dostosowany do potrzeb Ubezpieczalni i tak skonstruowany, że wszystkie działy Ubezpieczalni będą się mieścić w jednym budynku. Obecnie — jak wiadomo — urzędnicy i klienci Ubezpieczalni mają do zwalczania trudności, wynikające z rozrzucenia poszczególnych biur w różnych punktach miasta.

Komendant policji w Skałacie mistrzem Polski w strzelaniu z pistoletu.

Komendant powiatowy PP. w Skałacie, komisarz Julian Witwicki, zdobył na zawodach strzeleckich w Wilnie tytuł mistrza Polski w strzelaniu z pistoletu do tarcz ruchomych, uzyskując 130 trafnych punktów na 130 możliwych. Komisarz Witwicki zdobył puchar pamiątkowy, ufundowany przez szefa Departamentu piechoty w M. S. Wojsk, oraz pierwszą nagrodę dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza.

Otwarcie Izby handlowej polsko-rumuńskiej w Czerniowcach.

W Czerniowcach odbyło się otwarcie Izby handlowej polsko-rumuńskiej, której działalność może mieć duże znaczenie dla rozwoju gospodarczego na pograniczu polsko - rumuńskim i dla Lwowa.

Dzień oszczędności

a Komunalne Kasy Oszczędności w Małopolsce.

W obliczu licznego napływu osób zainteresowanych handlem i obrotem pieniądza, nie od rzeczy będzie przypomnieć doniosłą rolę, jaką odgrywają w Polsce Komunalne Kasy Oszczędności, a zwłaszcza Kasy Małopolskie, jako najstarsze i najbardziej zagospodarowane.

Jako instytucje publiczne o **charakterze społecznym K. K. O. bardzo dodatnio łączą interesy prywatne swej klienteli z twórczą pracą dla państwa.**

Interes prywatny polega na tym, że K. K. O. biorą pod swą opiekę i odpowiedzialność kapitały oszczędnościowe tj. takie, które poszczególne osoby odkładają w swym gospodarstwie na pewne w przyszłości przewidziane cele. W ten sposób **K. K. O. ułatwiają swobodę poruszania się posiadającym oszczędności,** którzy nie muszą się troszczyć o bezpieczeństwo swego grosza — zwłaszcza, że na wypadek zgubienia lub kradzieży książeczki oszczędnościowej, można poczynić zastrzeżenia, dzięki którym Kasa nie wypłaci wkładu nieprawnemu posiadaczowi książeczki (winkulacja).

Oprócz tej korzyści, **polegającej na tym, że każdy może za darmo mieć swego bankiera tj. Kasę Oszczędności,** która troszczy się o jego pieniądze, posiadacz wkładu oszczędnościowego, nawet najdrobniejszego (już od 1 zł.) otrzymuje odsetki, dopisywane mu automatycznie dwa razy do roku.

Jest to więc zasadniczy cel K. K. O. umożliwiający każdemu we formie oszczędności zabezpieczenia swej czarnej godziny, względnie dojście do zamożności. Ponieważ zamożność obywateli i zabezpieczenie bytu leży w interesie Państwa, popiera ono swymi ustawami ruch oszczędnościowy, **dając nie tylko gwarancje za powierzone Kasom oszczędności całym majątkiem odnośnych samorządów i szeregiem przepisów ochronnych, lecz nawet daje premię tym, którzy składają swe pieniądze w Kom. Kasach Oszczędności, we formie zwolnienia od zajęcia sądowego, sum nie wyższych niż zł. 2.500.—. Poza tym wkłady oszczędności w K. K. O. nie podlegają żadnemu opodatkowaniu, a tajemnica urzędowa chroni posiadacza wkładu, który nie musi nawet podać swego nazwiska — przed czyimkolwiek wglądem w stan jego oszczędności.**

Natomiast interes publiczny — państwowotwórczy, jakie reprezentują Kom. Kasy Oszczędności, polega na tym, że z drobnych, powierzonych im sum, tworzą one olbrzymie wielomilionowe fundusze, z których popierają odpowiednio zabezpieczonym kredytem rolnictwo, przemysł, handel i wolne zawody. W ten sposób umożliwiają czynienie inwestycyj i ulepszeń gospodarczych, pomagają w tworzeniu i rozszerzaniu warsztatów pracy, popierają ruch budowlany, a tym samym zwalczają stagnację i bezrobocie obecnych kryzysowych czasów.

Niech cyfry zaświadczą, jak dalece postąpiła ta pożyteczna praca: na terenie Małopolski pracuje 97 K. K. O., a to miejskich, powiatowych lub międzykomunalnych, zależnie od tego, jaki związek samorządowy daną Kasę założył i za nią przyjął porękę.

Kasy te, które po utrwaleniu się wartości naszego pieniądza w 1924 r. posiadały w łącznej sumie zaledwie 8 milionów 153 tysięcy wkładów oszczędnościowych, dziś operują łączną sumą 236 milionów 400 tysięcy złotych, a więc budowały fundusze wkładów przeciętnie po 20 milionów rocznie.

Poza tym na rachunkach bieżących, posiadają Kasy lokaty na sumę 11 mil. 218 tysięcy złotych.

Suma wkładów składa się z drobnych oszczędności, złożonych na 519.304 książeczkach oszczędnościowych, co stanowi przeciętną około 400 złotych na każdego oszczędzającego.

Najwyższą sumę wkładów posiadają obywatele województwa krakowskiego, a to ca 116.4 milionów na 177.127 książeczkach w 24 Kasach.

Natomiast więcej oszczędzających posiada województwo lwowskie, bo 270.585, na sumę wkładów 103.4 milionów, w 39 Kasach.

Nieco gorzej pod obu względami przedstawiają się województwa: stanisławowskie — 16 Kas, 45.498 książeczek oszczęd. na 11.5 milionów złotych, oraz tarnopolskie — 18 kas, 26.094 książeczek oszcz. na 6.2 milionów zł.

Cyfry te wskazują, jak dalece K. K. O. cieszą się zaufaniem pieniądza, który napływa stale i powiększa fundusze obrotowe.

Z pieniędzy tych udzieliły Kasy pożyczek dyskontowych na 4.5 mil., wekslowych na 90 mil., w rachunkach bieżących na 12.5 mil., na zastaw walorów 6.8 mil., skryptowych 23 mil., hipotecznych 86 mil., oraz rolniczych na 28 mil. złotych, przy utrzymaniu zasady decentralizacji, polegającej na tym, że fundusze popierają te ośrodki, z których pochodzą odnośne wkłady.

Kredyty i pożyczki, udzielone w obrębie trzech województw Małopolski Wschodniej, przedstawiają się następująco:

	Woj. lwowskie	stanisławowskie	tarnopolskie
	z ł o t y c h		
Kredyty wekslowe	45,528.000	8,273.000	6,414.000
Pożyczki hipoteczne	36,060.000	2,600.000	468.000
Rachunki otwarte kredytowe	4,162.000	1,278.000	732.000
Pożyczki terminowe pod zastaw efektów	3,942.000	463.000	120.000
Pożyczki na skrypty dłużne	9,190.000	1,993.000	312.000
Skonwertowane kredyty rolnicze	11,603.000	1,995.000	1,307.000

Wartość własnych nieruchomości Komunalnych Kas, zrzeszonych w Związku Kas Oszczędności, po uwzględnieniu amortyzacji, wynosi: województwo krakowskie: zł. 7,230.000, woj. lwowskie: 5,689.000, woj. stanisławowskie: 1,650.000, woj. tarnopolskie: 807.000.

Niezależnie od pełnego zabezpieczenia tych pożyczek, **posiadają K. K. O. własne kapitały i fundusze rezerwowe w sumie zł. 30.802.000 zł.** t. j. ponad 12% stanu wkładów, a ponadto wspólny Fundusz Gwarancyjny.

Niedawno wydane przepisy ustawowe wprowadziły szereg udoskonaleń, ulepszających jeszcze organizację K. K. O.

Wprowadzono w szczególności przepis, wzmacniający czynnik fachowy w zarządach Kas, ochroniono je przed zbytnimi wpływami administracji, wzmocniono kontrolę i odpowiedzialność, utworzono fundusz gwarancyjny jako samopomoc w razie silniejszego zapotrzebowania płynnej gotówki, oraz wzmocniono związki rewizyjne K. K. O.

Małopolskie K. K. O. zrzeszone dobrowolnie jeszcze od 1902 r. w Związku, mającym siedzibę we Lwowie, uzyskały legalizację prawną tego stanu, a Związek lwowski stał się ich nadrzędną — odtąd już obowiązkową organizacją, uprawnioną szerokimi prerogatywami nadzorczymi.

Najbardziej dodatnim czynnikiem, sprzyjającym rozwojowi popularności Komunalnych Kas Oszczędności, jest możliwość swobodnej polityki lokacyjnej Kas, które, nie mając obowiązku odprowadzania wkładów do jakichś centralnych instytucyj (jak kasy francuskie), lub na cele inwestycyj samorządowych — cały swój kapitał obrotowy kierują na podniesienie gospodarcze miejscowego rolnictwa, przemysłu, handlu i wolnych zawodów.

*

Nadzór nad gospodarką wszystkich Komunalnych Kas Oszczędności na terenie całej Małopolski, w myśl rozporządzeń Ministerstwa Skarbu wykonuje Związek Komunalnych Kas Oszczędności, Lwów, ul. Wałowa 9, dawniej Związek Polskich Kas Oszczędności i Związek Galicyjskich Kas Oszczędności od 1902 r.

Związek posiada osobowość o charakterze publiczno-prawnym i działa na terenie województwa lwowskiego, krakowskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego. Organizuje współpracę i ochrania interesy Komunalnych Kas Oszczędności. Poza tym wykonuje bezpośredni nadzór nad nimi, przeprowadza rewizje, kieruje polityką Kas, udziela obowiązujących wskazań i instrukcyj. Organem prasowym Związku jest Kwartalnik Kas Oszczędności.

Prezesem Związku jest dr. Stefan Uhma, dyrektorem dr. Marian Wagner, wicedyrektorem Adam Samotus.

Studium Pracy Społecznej

we Lwowie.

We Lwowie odbyło się uroczyste otwarcie nowego roku szkolnego lwowskiego Studium pracy społecznej. Na uroczystości otwarcia byli obecni: imieniem Zarządu m. Lwowa wiceprezydent p. Irzyk i grono wykładowców.

Imieniem komitetu organizacyjnego Studium przemówił naczelnik Wydziału Urzędu woj. dr. Szkodziński, wskazując na ważność pracy słuchaczy i wzywając ich do należytego spełniania obowiązków.

Pierwszy wykład o służbie społecznej wygłosiła prof. Zofia Sochańska. Na obecny rok szkolny Studium zapisało się 117 osób.

Z ostatnich dni.

NOWY STAROSTA W BRZOZOWIE.

Minister spraw wewnętrznych mianował dotychczasowego kierownika Oddziału narodowościowego w Wydziale społeczno politycznym w Województwie lwowskim p. Andrzeja Tylkę — starostą powiatowym w Brzozowie. P. starosta Tylko obejmuje urzędowanie w dniach najbliższych.

ZMIANY W PROKURATURZE I SĄDOWNICTWIE.

Prokurator Sądu okręgowego w Przemyślu p. Kazimierz Ansion mianowany został przesem Sądu okręgowego w Ostrowiu Poznańskim.

Podprokurator Sądu okręgowego w Przemyślu p. Turek i podprokurator Sądu okręgowego w Czortkowie p. Rad — mianowani zostali wiceprokuratorami.

Sędzia Sądu Apelacyjnego we Lwowie p. Al. Kuczera został mianowany wiceprezesem Sądu okręgowego w Samborze.

Sędzia Sądu grodzkiego w Sądowej Wiszni p. Marian Stanisław Wróbel został mianowany sędzią okręgowym w Samborze.

Sędziami grodzkimi mianowani zostali asesorzy sądowi pp: Władysław Kaczkowski w Przemyślanach, Stanisław Olszewski w Sokalu, Mieczysław Kuczyński w Skolem, Czesław Ćwiękalski w Tyszowcach na terenie Sądu Apelacyjnego lubelskiego.

Sędzia Sądu grodzkiego w Kosowie p. Włodzimierz Ławrowski został przeniesiony w stan spoczynku — na własną prośbę.

WIEC POSELSKI W ZABŁOTOWIE.

W Zabłotowie odbył się wiec sprawozdawczy posła Ziemi pokuckiej dr. Wasilewskiego, który omówił szereg zagadnień społecznych i politycznych. Przemówienia posła Wasilewskiego wysłuchano z dużym zainteresowaniem.

OTWARCIE ŚWIETLICY RZEMIEŚLNIKÓW W KOŁOMYI.

W Kołomyi otwarto świetlicę Związku rzemieślników chrześcian, w lokalu własnym przy ul. Kilińskiego 9. Świetlica koncentruje pod przewodnictwem radcy p. Domiszewskiego całe życie rzemieślników kołomyjskich. W szczególności akcja najbliższa obejmie młodzież rzemieślniczą dla skierowania jej na drogę pracy zawodowej i podniesienia poziomu kulturalnego.

ZAKŁAD WYCHOWAWCZY W RZESZOWIE.

W roku bieżącym misjonarze ks. ks. Saletyni przejęli kierownictwo Zakładu wychowawczego dla chłopców, moralnie zaniedbanych i trudnych do prowadzenia. Zakład mieści się w Rzeszowie przy ul. Dąbrowskiego 59.

HARCERSTWO RZESZOWSKIE OBEJMUJE OPIEKĘ NAD GROBAMI.

Urząd Wojewódzki lwowski przydzielił hufcom harcerskim w Rzeszowie opiekę nad grobami żołnierzy polskich na cmentarzu miejskim. Ogółem 161 grobów podzielono między drużyny męskie i żeńskie, celem uporządkowania i utrzymania mogił w należytym stanie.

JARMARK JESIENNY REZERWISTÓW W KOŁOMYI.

Związek Rezerwistów w Kołomyi urządził „Jarmark jesienny", który przyniósł przeszło 600 złotych czystego dochodu. Impreza udała się, dzięki wzorowej organizacji prezesa Koła kpt. Gadzińskiego i wiceprezesa Brykowskiego, dzięki ofiarnej pracy wszystkich członków Koła, oraz dzięki bardzo wydatnej pomocy pań z Rodziny Rezerwistów.

ODPRAWA W ZWIĄZKU STRZELECKIM W ZALESZCZYKACH.

W Zaleszczykach odbyła się odprawa wszystkich prezesów, komendantów oddziałów i hufców Z. S. oraz referentów wychowania obywatelskiego powiatu zaleszczyckiego pod przewodnictwem prezesa mgr. Rutkowskiego. Celem odprawy było ustalenie prac na rok 1936/37. Obecny na odprawie starosta p. Krzyżanowski wygłosił przemówienie o zadaniach Związku Strzeleckiego.

MIANOWANIE ADMINISTRATORA PROBOSTWA STANISŁAWOWSKIEGO.

Kuria Metropolitalna łacińska we Lwowie poruczyła ks. kanonikowi Rzeczkowskiemu prowadzenie parafii w Stanisławowie na czas choroby ks. dr. Kołychanowskiego, proboszcza tej parafii.

TYMCZASOWY BURMISTRZ DLA OTTYNII.

Ag. Wschód donosi: Po zrezygnowaniu ze stanowiska burmistrza miasta Ottynii em. ppułk. Adolfa Dostala, aż do czasu wyboru nowego burmistrza, władze nadzorcze ustanowiły tymczasowego przełożonego miasta w osobie p. Baumknechta. Zamianowany komisaryczny burmistrz obejmie urzędowanie w przyszłym miesiącu.

NA POMOC ZIMOWĄ BEZROBOTNYM.

Zarząd i pracownicy Ski Akc. „Książnica-Atlas" we Lwowie i w Warszawie, jednomyślną uchwałą, powziętą na zebraniu w dniu 23 października b. r., opodatkowali się w wysokości pół do 2 proc. miesięcznie od otrzymywanych poborów na przeciąg 5 miesięcy na rzecz Pomocy Zimowej bezrobotnym.

BEZPŁATNY KURS L. O. P. P. DLA KOBIET.

Staraniem Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet we Lwowie odbędzie się dla członkiń Związku bezpłatny 30-to godzinny kurs L. O. P. P., począwszy od dnia 3. listopada b. r. we wtorki i piątki w godzinach od 10—12, kurs odbywać się będzie w lokalu Związku przy pl. Akademickim 2.

UDOGODNIENIA POCZTOWE DLA TARNOPOLA.

Jak wiadomo, między Lwowem a Tarnopolem kursuje obecnie stale lukstorpeda, która przybywa do Tarnopola o godz. 17.12 Tą torpedą nadchodzi do Tarnopola poczta z całego kraju i jest doręczana jeszcze tego samego dnia odbiorcom w centrum miasta.

OFIARNOŚĆ LWOWA WZMOGŁA SIĘ.

Komitet zbiórki na Oświatę Pozaszkolną TSL podaje do wiadomości, że zbiórka uliczna, przeprowadzona w dniach 17 i 18 b. m. dała kwotę 1. 854.62 zł. Towarzystwo Szkoły Ludowej i Komitet zbiórki — dziękuje gorąco społeczeństwu miasta Lwowa za ofiarność, która dla TSL nie osłabła, ale wzmogła się i to aż o 100 procent w stosunku do roku ubiegłego, w którym zebrano tylko 928.18 zł.

PODZIĘKOWANIE.

Zarząd Związku Strzeleckiego w Kołomyi składa serdeczne podziękowanie p. prokuratorowej Golczewskiej za ofiarną pracę około zorganizowania Zabawy strzeleckiej w Sokole, urządzonej z okazji Święta Strzeleckiego.

PRZEDŁUŻENIE KONKURSU PRAC O ŻYCIU I TWÓRCZOŚCI REYMONTA.

Celem uczczenia 10 rocznicy skonu Wł. St. Reymonta, laureata nagrody Nobla, wyznaczyła Wdowa jako pierwszą nagrodę 2.000 zł., a Zakład Narodowy im. Ossolińskich jako drugą nagrodę 1.000 zł. za najlepsze prace o życiu i całokształcie twórczości Reymonta. Prace dotychczas nie ogłoszone, nie przekraczające 15 arkuszy druku, formatu naukowego (63 x 95) składane być mają pod adresem: Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Lwowie, na ręce dyr. dr. L. Bernackiego w terminie ostatecznym do 1 marca 1937 r., pod godłem z kopertą zaklejoną, która ma zawierać imię, nazwisko i dokładny adres autora pracy. (Poprzednio wyznaczony termin do 1 maja 1936 niniejszym przedłuża się.) Przewodniczący sądu konkursowego: prof. I. Chrzanowski, członek Pol. Akademii Umiejętności. Członkowie: prof. dr. T. Zieliński, członek Pol. Akadem. Liter., dr. St. Pigoń, prof. Uniwer. Jagiellon., dr. J. Ujejski, prof. Uniwer. warsz. i podsekretarz Stanu Min. W. R. i O. P., dr. K. Górski, prof. Uniwer. wileń., dr. R. Pollak, prof. Uniwer. pozn., dr. H. Życzyński, prof. Uniwer. lubel., dr. L. Bernacki, dyr. Zakł. Nar. im. Ossol., Br. Laskownicki, prez. S. D. Ogłoszenie nagród nastąpi napóźniej 1 października 1937.

Nowa kwatera obrońców Lwowa i Kresów z lat 1917 i 1910.

Dnia 1. listopada b. r. o godz. 14.30 odbędzie się przy udziale władz, oddziałów wojskowych i organizacyj uroczyste poświęcenie nowo wykończonej kwatery Obrońców Lwowa i Kresów wschodnich z lat 1918 i 1920. Celem pokrycia wydatków, związanych z tą budową, Polskie Towarzystwo Opieki nad grobami Bohaterów urządza w dniu 1. i 2. listopada b. r. sprzedaż świec, koganków, chorągiewek, wieńców i kwiatów po najtańszych cenach w obrębie cmentarza janowskiego, oraz w obrębie całego miasta zbiórkę pieniężną. Protektorat nad zbiórką objęły panie: generałowa Jadwiga Fabrycowa i przewodnicząca Towarzystwa „Rodziny Wojskowej" generałowa Władysława Popowiczowa. Polskie Towarzystwo Opieki nad grobami Bohaterów gorąco apeluje do społeczeństwa o liczne wzięcie udziału w tej zbiórce i do rzucenia grosza dla dopełnienia obowiązku uczczenia pamięci poległych Bohaterów w walkach o Lwów i Kresy wschodnie, spoczywających na wspomnianej kwaterze.

Przygotowania do Święta Niepodległości na terenie Małopolski Wschodniej.

Na całym terenie Małopolski wschodniej odbywają się przygotowania do obchodu Święta Niepodległości w dniu 11 listopada.

W miastach, miasteczkach i gminach — wszędzie utworzyły się samorzutnie komitety lokalne dla zorganizowania obchodów, akademij, nabożeństw, manifestacyj, poranków, wieczorów i t. d.

W tym roku dzień 11 listopada będzie obchodzony uroczyście także z powodu nadania godności Marszałka Polski Naczelnemu Wodzowi, generałowi Rydzowi Śmigłemu.

Już od dłuższego czasu młodzież szkolna na terenie Małopolski wschodniej czyni przygotowania do uczczenia Święta Niepodległości przez wykonanie dobrych uczynków w stosunku do ubogiej dziatwy, zwłaszcza wiejskiej, odciętej często od możliwości korzystania z kultury, książek i t. p. Nasza młodzież szkolna, pamiętając o tym, przygotowuje wysyłkę praktycznych podarunków, a także ciepłych rzeczy. Równocześnie też żołnierze polscy, pełniący ciężką służbę na Kresach, będą przedmiotem pamięci ze strony młodzieży szkolnej, która w wielu wypadkach w dniu Święta Niepodległości przesyła żołnierzom dowody pamięci i troski.

WOJEWÓDZKI OBYWATELSKI KOMITET
ZIMOWEJ POMOCY BEZROBOTNYM W TARNOPOLU
WYDZIAŁ WYKONAWCZY
SEKCJA ORGANIZACYJNO-PROPAGANDOWA

Obywatele Ziemi Podolskiej!

Około 400.000 żywicieli rodzin, którzy mięśniami rąk swoich wiosną, latem i jesienią wspomagani wysiłkiem rządu i społeczeństwa zarabiali na życie własne i rodzin a pracą swą powiększali bogactwa Rzeczypospolitej, stanęło dziś u progów ciężkiej zimy, która odbierze im lub ograniczy możność pracy a tym samym pozbawi wraz z rodzinami kawałka chleba.

Wypróbowane tylokrotnie wyrobienie społeczne i gorące serca Obywateli Podola wyczują rozpacz i ból głodnych bezrobotnych rodziców, patrzących bezradnie na wyciągnięte ręce płaczących dzieci i wezmą gremialny udział w pomocy dla bezrobotnych zapoczątkowanej na terenie Polski przez Ogólnopolski Obywatelski Komitet Zimowej Pomocy Bezrobotnym pod przewodnictwem P. Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Mościckiego i Naczelnego Wodza Rydza-Śmigłego a kontynuowanej przez Komitety Wojewódzkie, Powiatowe, Miejskie i Gminne.

Niechaj nie braknie dobrowolnych chociażby skromnych datków w gotówce, produktach rolnych, opale, artykułach żywnościowych lub odzieży żadnego z mieszkańców miasta, miasteczka lub wsi, których Opatrzność ochroniła dotychczas przed uczuciem głodu i chłodu.

Wszyscy bierzemy udział w Pomocy dla bezrobotnych, by nie pozostawić w sumieniach naszych poczucia źle spełnionego wobec biednych współobywateli Bezrobotnych obowiązku.

Poświęcenie młyna w Jabłonicy.

Nowa zdobycz gospodarcza powiatu nadwórniańskiego.

Wojewoda Pasławski na weselu huculskim.

Dzięki staraniom wójta w Jabłonicy, Mikołaja Liczkowskiego oraz wydatnej pomocy wojewody stanisławowskiego i Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy, zarząd gminy wybudował nad Prutcem w Jabłonicy w powiecie nadwórniańskim wodny młyn i folusze.

Na poświęcenie tego młyna Zarząd gminy zaprosił przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych.

W dniu poświęcenia licznie zebrana ludność gminy Jabłonicy i okolic oczekiwała przyjazdu wojewody gen. Pasławskiego.

Na przeciw zaproszonych gości wyjechała w malowniczych strojach banderia huculska, złożona z 24 koni. Przybycie wojewody gen. Pasławskiego i starosty powiatowego Wolskiego oznajmiło czterech huculów donośnym głosem trembit.

Przy bramie tryumfalnej, udekorowanej pięknie zielenią i chorągwiami o barwach narodowych, powitał p. Wojewodę wójt Liczkowski chlebem i solą, a miejscowy proboszcz krótkim przemówieniem. Równocześnie orkiestra huculska odegrała marsz I. Brygady.

Prócz p. Wojewody i p. starosty przybyli na poświęcenie pp. naczelnik Sambor, dyrektor Biura Funduszu Pracy Pietruski, przedstawiciel władz wojskowych major Kulanowski, prezes T-wa Przyjaciół Huculszczyzny inż. Łodziński Kazimierz, nadleśniczy Lasów Państwowych inż. T. Schwec, inspektorowie szkolni A. Pikulski i W. Choma, wójtowie i ludność okolicznych gmin.

Poświęcenia dokonał gr. kat. ks. proboszcz Frolak, po czym inż. Łodziński wygłosił przemówienie okolicznościowe, w którym podkreślił, że wybudowanie i uruchomienie młyna w Jabłonicy było niezbędne, z uwagi na to, że w całej okolicy t. j. na terenie kilku sąsiednich gmin nie było dotychczas młyna i folusza, a ludność zmuszona była wyrobione przez siebie sukno przesyłać do zbijania foluszem aż do Żabiego w powiecie kosowskim (około 50 klm.).

Na zakończenie poświęcenia wojewoda gen. Pasławski w gorących słowach przemówił do zebranej ludności, wzywając ją do dalszej pracy dla dobra Państwa i społeczeństwa.

Po skończonej uroczystości obecni zwiedzili urządzenie foluszy i młyna, będącego w ruchu, po czym udali się do gminy, gdzie w szkole zwiedzili wystawę buraków i przeróbkę lnu, zorganizowaną przez miejscowe przysposobienie rolnicze i Koło gospodyń wiejskich.

Następnie wójt Liczkowski zaprosił p. Wojewodę i obecnych gości na obejrzenie swojej zagrody i na obiad huculski.

W czasie obiadu przybył ze wsi przy dźwiękach orkiestry huculskiej orszak weselny i zaprosił p. Wojewodę na wesele, które odbyło się w domu hucuła gospodarza Myroniaka, gdzie goście z p. Wojewodą na czele przypatrywali się oryginalnym tańcom huculskim i ceremonii weselnej.

Cała uroczystość poświęcenia młyna jakotęż niezwykle serdeczne przyjęcie gości przez wójta i ludność Jabłonicy, wywarła na uczestnikach bardzo dodatnie wrażenie.

Akcja pomocy zimowej dla bezrobotnych

na terenie województwa tarnopolskiego.

Na zebraniu członków Wojewódzkiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Tarnopolu wyłoniono następujący wydział wykonawczy: przewodniczący p. Wolański Władysław z Grzymałowa, zastępcy przewodniczącego: inż. Szczęsny Władysław, dyr. Baczyński Emil i prof. Franzos S., skarbnik naczelnik Terlecki Mikołaj, sekretarz dyr. Myszkiewicz Stefan. Przewodniczący sekcji: organizacyjno-propagandowej naczelnik Tustanowski Jan, zbiórki pieniężnej dyrektor Voit Roman, zbiórki materiałowej i rozdzielczej prezes Oleksiński Jerzy. Wydział wykonawczy wydał wszelkie wskazówki dotyczące akcji w terenie.

Pomoc zimowa dla bezrobotnych

na terenie województwa stanisławowskiego.

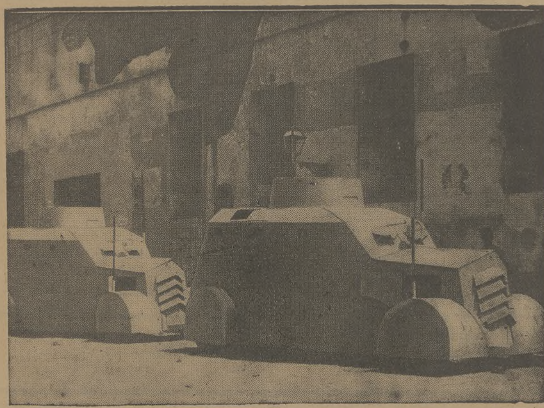
W sali sesyjnej Urzędu wojewódzkiego w Stanisławowie odbyło się zebranie obywatelskie, na które licznie przybyli reprezentanci władz rządowych, wojskowości, duchowieństwa, organizacyj społecznych i stowarzyszeń z całego terenu województwa

Zagajając obrady **p. wojewoda gen. Pasławski w dłuższym przemówieniu apelował do całego społeczeństwa o pomoc i udział w doniosłej i odpowiedzialnej akcji pomocy bezrobotnym, mającej zapewnić im w ciężkim okresie zimowym dachu nad głową i chleba.**

Kończąc swoje przemówienie p. wojewoda powołał na przewodniczącego zebrania **gen. Łukoskiego**, który w dalszym ciągu prowadził obrady. Następnie **poseł Wojciechowski** omówił sytuację bezrobotnych w czasie nadchodzącej zimy, po czym dyrektor Woj. Biura Funduszu Pracy p. **Pietruski** wygłosił referat p. t. „Cele i zadania oraz struktura organizacyjna Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym".

Na wniosek dyrektora B. G. K. p. Zaczka dokonano wyboru Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym w następującym składzie: Komitet honorowy — gen. Stefan **Pasławski**, wojewoda stanisławowski, J. E. ks. biskup **Chomyszyn**, J. E. ks. biskup **Baziak**, senator gen. **Zarzycki**, gen. **Łukoski**. Wydział wykonawczy: przewodniczący gen. **Łukoski**, zastępca ks. kan. senator Roman **Łobodycz**. Sekcja organizacyjno-propagandowa: przewodniczący **Karol Zieliński**, prezes S. O., zastępca insp. szkolny **Pikulski**, członkowie: **Potulicki**, nacz. **Kosiński** i sędzia **Weiss**. Sekcja zbiórki pieniężnej: prezes **Brzecki**, zast. nacz. **Bałaban**, członkowie: inż. **Garbusiński** z Kałusza, N. **Pawłowski** ze Stanisławowa, major **Kolanowski**. Sekcja zbiórki materiałowej i rozdzielczej: przewodniczący prezydent poseł dr. **Zdzisław Stroński**, zastępca Stanisław **Paszek**, członkowie: dr. **Kochaj**, J. **Fuchsówna**, inż. **Słotwiński**, N. **Pozowski**, skarbnik dyr. **Zaczek**, zastępca dyr. **Margulies**, sekretarz dyr. Woj. Biuro F. P. **Pietruski**. Komisja rewizyjna: przewodniczący Jan **Szałaśny**, zastępca Wojciech **Ferek**, wicedyrektor B. P. Członkowie: Jan **Paszek**, Adela **Wulczakowa.**

W drodze pod Madryt.

Kolumna samochodów pancernych hiszpańskiej armii powstańczej w drodze na zdobycie Madrytu.

Zagadnienie bezpieczeństwa pracy i higieny

w przemyśle drzewnym.

W Izbie przemysłowo-handlowej we Lwowie odbył się zjazd przemysłowców drzewnych, poświęcony zagadnieniu bezpieczeństwa pracy i higieny w przedsiębiorstwach drzewnych i eksploatacji leśnej.

Zjazd został bardzo licznie obesłany przez właścicieli wszystkich przedsiębiorstw trzech województw: lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz kierowników tartaków.

Po przywitaniu zjazdu oraz reprezentantów władz przez prezesa Syndykatu Interesentów Drzewnych dr. Csalę, wybrano prezydium, w skład którego weszli: pp. prezes dr. Csala, jako przewodniczący oraz dyrektor Czerwiński, inspektor inż. Zwoliński, inż. Ihnatowicz i inż. Domaniewski. Po wyborze prezydium wygłoszono szereg referatów oraz przeprowadzono dyskusję z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Uczestnicy zjazdu udali się do kina, gdzie wyświetlony został interesujący film dźwiękowy, charakteryzujący najnowsze etapy bezpieczeństwa pracy.

ROZWÓJ PRACY OŚWIATOWEJ W POWIECIE LWOWSKIM.

W sali T. S. L. we Lwowie odbyła się pod przewodnictwem prezesa dyr. Giżyńskiego odprawa referentów Wychowania Obywatelskiego Związku Strzeleckiego i przodowników świetlicowych, na którą przybyło około 100 delegatów z terenu powiatu lwowskiego. W odprawie wzięli udział: starosta powiatowy p. Eckhardt, wicestarosta dr. Dembowski, kpt. Antonowicz, komendant wojskowy W. F. i P. W., kpt. Puchalski, szef sztabu Komendy Okr. Z. S., p. Wieroński, delegat Zarządu Okr. Z. S. i inni. Po przemówieniach powitalnych programowe referaty wygłosili: pp. Wieroński, Pachorek i Hawrot, po czym delegaci powiatowi składali sprawozdania z terenu. Po przeprowadzonej dyskusji ustalono szczegółowy plan pracy na najbliższą przyszłość.

Przysposobienie rolnicze w Dolinie

urządziło wystawę prac konkursowych.

Wzorem ubiegłego roku odbyła się w Dolinie w październiku b. r. powiatowa wystawa konkursowa prac Przysposobienia Rolniczego powiatu. W uroczystości otwarcia wystawy wzięli udział przedstawiciele władz wojewódzkich w osobach inspektora Mełankiewicza, referenta dla P. R. inżyniera Schenowicza oraz referenta dla spraw przemysłu ludowego artysty Szczerbetki, przedstawiciele miejscowych władz i organizacyj społecznych ze starostą powiatowym p. Z. Szacherskim na czele.

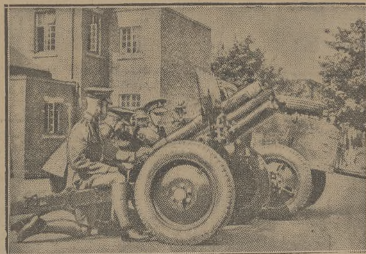
Otwarcia wystawy dokonał p. starosta, po czym prezes Okręgowego Towarzystwa Rolniczego p. Serwacki powitał delegatów.

W pięknie przystrojonej sali Sokoła wystawiły swoje eksponaty zespoły P. R. przy Związku Strzeleckim, zespoły Tow. Młodzieży Wiejskiej, Związku Gospodyń oraz poszczególni gospodarze tak polacy jak i rusini. W czasie wystawy odbył się egzamin zespołów P. R. oraz rozdanie dyplomów i nagród, czego dokonał powiatowy starosta p. Z. Szacherski. Miłą niespodzianką dla niezliczonej rzeszy odwiedzających wystawę były produkcje młodzieży wiejskiej okolicznych osad, Broczkowa, Dąbrowy i Oblisk. Wykonano tańce i inscenizacje, przygotowane i kierowane przez p. Petriównę.

Prócz eksponatów rolnych wiele miejsca zajęły eksponaty przemysłu ludowego. Wśród eksponatów rolnych wyróżniły się eksponaty zespołów P. R. oddziałów Związku Strzeleckiego w Geryni, Hoszowie, Niagrynie i Zakli.

Wystawa dowiodła, że Związek Strzelecki i w tej dziedzinie, tak ważnej dla gospodarstwa naszego, dotrzymuje kroku, dążąc z powodzeniem do przodownictwa na tym polu.

Wystawę zorganizowali i urządzili z wielkim nakładem pracy prezes Okr. Towarzystwa Rolniczego p. Hieronim Serwacki i pow. inspektor rolny inż. Adam Szostkiewicz, pełniący również funkcje pow. ref. P. R. przy Związku Strzeleckim. Okolicznościowe przemówienie do konkursistów wygłosił pow. prezes Z. S. insp. Rygiel, wzywając ich do twórczej pracy dla Państwa.

Armia Wielkiej Brytanii zaprowadza nowość. Nawet najcięższe haubice ciągnione są na kołach gumowych.

Zjazd lekarzy podolskich

w ważnych sprawach sanitarnych.

W Złoczowie odbył się pod przewodnictwem wicewojewody tarnopolskiego p. **Niepokulczyckiego** zjazd lekarzy powiatowych województwa tarnopolskiego. **Omawiano cały szereg spraw sanitarnych, akcję zapobiegania chorobom społecznym, a w szczególności jaglicy i gruźlicy oraz szczegóły, dotyczące opieki społecznej nad dziećmi w wieku szkolnym i przedszkolnym.**

Po obradach, lekarze urządzili wycieczkę do Podhorzec, Oleska i Białego Kamienia, gdzie zwiedzono szpital i zakład opiekuńczy.

Znamienne uchwały zjazdu

delegatek Kół Gospodyń Wiejskich we Lwowie.

Na zjeździe delegatek Kół Gospodyń Wiejskich z terenu trzech województw południowo-wschodnich, **uchwalono zwrócić się do odpowiednich czynników:**

aby kursy dokształcające wieczorowe były obowiązkowe dla dzieci, które ukończyły szkołę dwuklasową,

aby nauka w szkołach średnich była dla ubogich zdolnych dzieci wiejskich bezpłatna,

aby była możność uzyskania kredytów na zorganizowanie w szkołach wypożyczalni podręczników szkolnych dla najuboższej dziatwy wiejskiej,

aby wystarać się o jak największą zniżkę kolejową na zjazdy Kół gospodyń wiejskich, celem umożliwienia większej ilości członkiń brania w nich udziału,

aby gospodynie wiejskie starały się wchodzić jako radne do rad gromadzkich i gminnych, celem wydatnej pracy nad sprawami organizacyj kobiecych, sprawami oświaty i uzyskania wydatniejszej, niż dotąd pomocy gmin i gromad dla organizacyj gospodarczych kobiecych.

Nowy budynek gimnazjum PP. Benedyktynek łacińskich we Lwowie.

We Lwowie odbyło się poświęcenie nowego budynku gimnazjum PP. Benedyktynek łacińskich. Ceremonii poświęcenia dokonał J. E. ks. arcybiskup Twardowski w obecności kuratora p. Gadomskiego i naczelnika p. Jusa, licznie zgromadzonych rodziców, b. wychowanków i sympatyków Zakładu.

Uroczystość miała charakter podniosły. Chór uczennic pod kierownictwem p. Z. Zaleskiej odśpiewał „Ojcze Nasz" Sikorskiego i „Kochasz ty dom" Żaboklickiego. W przemówieniach podnoszono znaczenie wystawienia tego nowego budynku, wzorowo urządzonego dla celów szkolnych. Klasztorowi PP. Benedyktynek łać. należy się uznanie, że mimo trudnych w obecnych czasach warunków ekonomicznych, w myśl chlubnych tradycyj i znanej wzorowej pracy pedagogicznej, zdobył się na ten wielki czyn społeczny, który zapewnia tej wzorowo prowadzonej polskiej placówce naukowo wychowawczej jeszcze pomyślniejsze, niż dotychczas możliwości rozwoju.

W związku z otworzeniem dla celów szkolnych nowego budynku, warto przypomnieć dawno już wyrażany dezyderat społeczeństwa lwowskiego, aby ten, na tak wysokim poziomie stojący zakład naukowy, uzyskał prawo publiczności.

KURS PILOTAŻU SZYBOWCOWEGO W CZERWONYM KAMIENIU.

Ostatni w tym roku kurs pilotażu szybowcowego w Czerwonym Kamieniu (stacja kolejowa Kulików-Mierzwica) odbędzie się w dniach od 3 do 30 listopada b. r. Absolwenci kursu otrzymują dyplomy pilotów szybowcowych, kategorji „A" i „B". Ze względu na krótkość dnia w porze jesiennej, uczestnicy kursu nie są obowiązani mieszkać w Czerwonym Kamieniu, lecz mogą na kurs dojeżdżać. Opłata za kurs wynosi 40 zł. Bliższych informacyj udziela i zgłoszenia przyjmuje Okręg Wojewódzki L. O. P. P. Lwów, ul. Podleskiego 1, telefon 285-00.

W sprawie kredytów na zakupno samochodów.

Na terenie Izb przemysłowo-handlowych omawiany jest ostatnio projekt ustawy o zastawie rejestrowym na samochody, którego celem jest uzyskanie tą drogą najdogodniejszego rozstrzygnięcia doniosłej kwestii udzielania kredytów na zakup samochodów.

Izby przemysłowo-handlowe wychodzą z założenia, że jedną z najpoważniejszych przeszkód w dziedzinie motoryzacji kraju są trudności finansowania sprzedaży samochodów na dogodnych warunkach spłaty, przystąpiły do zbadania tej sprawy i opracowania szeregu wniosków dla stworzenia odpowiednich warunków sprzedaży.

Sprawa ta posiada również **doniosłe znaczenie dla terenu Małopolski wschodniej.**

IZBA SKARBOWA W STANISŁAWOWIE.
Nr. I. 1640/2/11/36.

Stanisławów, dn. 14 października 1936 r.

OGŁOSZENIE PRZETARGU.

Izba Skarbowa w Stanisławowie ogłasza niniejszym publiczny przetarg ofertowy na dostawę 53 kompletów mundurów wraz z czapkami, oraz 29 płaszczów dla niższych funkcjonarjuszów skarbowych ewent. na taką samą ilość kompletów mundurowych letnich z materiału cienkiego.

Ofertę na dostawę powyższej ilości mundurów należy nadesłać w zapieczętowanej kopercie z napisem: „Oferta na dostawę mundurów i płaszczów" do Oddziału Gospodarczego Izby Skarbowej w Stanisławowie (ul. Karpińskiego 7. II. p.) do dnia 2 listopada 1936 r. godz. 10.

Oferty wniesione po tym terminie nie będą rozpatrywane.

Materiał, którego dostarczy sam dostawca ma pod względem jakości i koloru odpowiadać ściśle próbkom, które oglądać można w Oddziale Gospodarczym Izby Skarbowej wzgl. otrzymać od tegoż Oddziału.

Mundur składa się z kompletu, który stanowią: kurtka, spodnie i czapka.

Kurtka kroju zwykłego, z kołnierzem wykładanym pod szyję, z kieszeniami bocznymi i piersiowymi, kołnierz, mankiety i patki kieszeniowe obszyte zieloną wypustką, kurtka zapięta na 5 guzików metalowych białych z godłem państwowym.

Spodnie długie, kroju zwykłego z wypustką zieloną wzdłuż szwu zewnętrznego.

Czapka maciejówka z lakierowanym daszkiem i takim paskiem z zieloną wypustką i białym orzełkiem metalowym.

Płaszcz jednorzędowy z kołnierzem, zapiętym pod szyją i obszytym wypustką zieloną, plecy gładkie bez fałd, z dragonem wszytym w boczki, długość płaszcza poniżej kolan, guziki białe metalowe z godłem państwowym.

Sukno koloru marengo.

Materiały, z których mają być wykonane mundury i płaszcze, mogą być tylko wyrobu krajowego, wykonane z wełny krajowej przy użyciu barwików krajowych, co też powinno być odpowiednim zaświadczeniem udowodnione.

W celu zabezpieczenia warunków dostawy należy złożyć w Kasie 1 Urzędu Skarbowego w Stanisławowie wadium w gotówce lub papierach wartościowych w wysokości 10% oferowanej ceny i pokwitowanie Kasy dołączyć do oferty.

Niezależnie od tego należy dołączyć do oferty dowód subskrypcji 6% Pożyczki Narodowej i dowód subskrypcji 3% Pożyczki Inwestycyjnej.

Oferty bez powyższych dowodów nie będą rozpatrywane.

Termin dostawy według umowy.

Izba Skarbowa zastrzega sobie wolny wybór oferty bez względu na oferowane ceny względnie nie przyjęcie żadnej oferty.

Za Dyrektora Izby Skarbowej:
Naczelnik Wydziału I.
(—) Z. BAŁABAN.

CENA PRENUMERATY wraz z przesyłką pocztową: miesięczna zł. 0.60, kwartalna zł. 1.80, półroczna zł. 3.60. — Konto P. K. O. 506.356.

CENY OGŁOSZEŃ: Za jeden wiersz milimetrowy przez szerokość jednej szpalty (70 mm) na pierwszej stronie 60 groszy, na dalszych stronach 40 groszy. Cała pierwsza strona — 1.000 zł., następne strony 620 zł. Zastrzeżone miejsce 50% drożej.

Redaktor: Stanisław Zachariasiewicz. Nowa Drukarnia Lwowska Lwów, Akademicka 16., tel. 217-98. Wydawca: Prasowa Agencja Informacyjna WSCHÓD